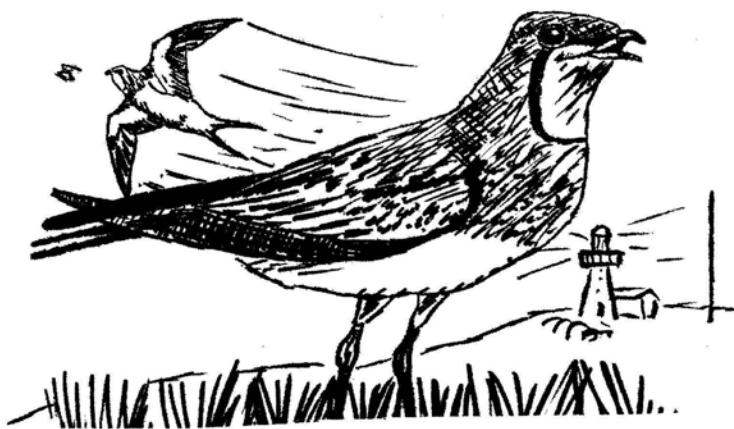

PIPLERKA

Årgang 6 - Nr. 3/4 - 1976.

Organ for
NOF/LISTA lokallag.

piplerka 3/4 - 76.

Redaktør: Oddvar Pedersen, Østre Vatne, 4560 VANSE.

Tlf. 93 419.

Alt stoff til "Piplerka" sendes til redaktøren.

Det er denne gang ingen frist for stoff til neste nummer,
"Piplerka" kommer ut når medlemmene har sendt nok stoff!!!!

Ny forklaring på hvorfor "Piplerka" er forsinket (kjedelig, hva?)
(den siste, p.g.a. fra neste nummer bestemmer medlemmene selv,
med sine bidrag, når, hvor mange numrer og sider "Piplerka"
skal komme med (dog ikke over fire!) Så bare begynn å skriv!!!)

Den primære årsak er foreningens økonomi, vi er på
MINUS-SIDA !! Og grunnen; en sjøfuglundersøkelse som våre
medlemmer utførte i sommer, krevde en god del penger, og Miljø-
verndept'et skulle betale, men ingen penger er kommet!
Her sitter altså foreninga helt på bar bakke, og noe er til-
svarende med de personer som deltok i undersøkelsen (bare
snakk med redaktøren)!!

Ellers er jo også den gjennomsnittlige trege medlemsmasse
et stort problem!!

Som tidligere sagt, og skrevet, trenger vi artikler, store som
små, småstykker, svar på opprop, forside-tegninger (m/ tusj!),
og gjerne tegninger som kan benyttes inne i bladet, noe som
hittil har manglet helt.

I denne spalten benyttet jeg plass for å hedre enkelte, noen av
de få, av våre medlemmer for innseiling av svane- og riksobserva-
sjon. Da "Piplerka" gikk i trykk sist, fikk jeg tilsendt
observasjoner fra Kjell Petter Grimsby i Flekkefjord.
Flere interessante obs., du og de andre) takkes, og er altså ikke
glemt!

Ellers kan registreres at ikke en eneste rørsangerobservasjon
er kommet inn til undertegnede!! Via muntlige overleveringer
har jeg fått greie på at rørsangeren er obs. flere (av flere)
personer på Lista, dessuten ved Mandal og Kristiansand,

KOM AN S L A P P I N G E R !!!!!!!

redop.

Forsida er denne gang prydet med Brakksvale, Glareola pratincola,
tegnet av Leif Egil Gabrielsen (Raske-Gabrielsen) fra Øyslebø,
på studietur i Spania, eller hva?

Flere tegninger trengs fra den kanten, kanskje litt mer "norsk"??
(he, he!).

22/12-76

le^{der}fuglen

KOMMENTAR (ER)

Farsunds Avis

2/7-76.

Ungdomskorpset kan få bruke huset på Ullerøy

Farsund Ungdomskorps har søkt om tillatelse til å bruke kommunens hus på Ullerøy og det har korpset fått. Samtidig har formannskapet bevilget 1000 kroner til materialer i forbindelse med det dugnadsarbeide korpset skal gjøre.

Formannskapet gjør også oppmerksom på at Lista ornitologiske forening har adgang til huset og at de to foreningene seg imellom kan bli enige om ad gangen.

Fleire av våre medlemmer/lesere har sikkert registrert gjennom lokalpressa eller gjennom foreninga at vi har fått disponere kommunens hus på Ullerøy i Farsunds skjærgård sammen med Farsund Ungdomskorps.

Vi tar sikte på å opprette en ornitologisk stasjon i dette viktige trekkområde for småfugl.

I denne ska føler vi oss litt ergelige, og her vil jeg nevne litt om begrunnelsen.

16. mai 1976 sendte vi brev til formannskapet i Farsund kommune om å få lov til å disponere kommunens hus på Ullerøy til bruk som ornitologisk stasjon, da dette huset sto

ubrukt, og var nesten i ferd med falle ned (liit overdrevent). Vi hørte ingenting til vår søknad, og har ennå ikke fått direkte svar på den.

2. juli oppdager jeg et notis i Farsunds avis at „Ungdomskorpset kan få bruke huset på Ullerøy“, litt ergelig ble jeg selvsagt, men det hjalp at det lenger nede i notiset stod: „Formannskapet gjør også oppmerksom på at Lista ornitologiske forening har adgang til huset og at de to foreningene seg imellom kan bli enige om ad gangen.“

Dette skjedde altså ca. 2 måneder etter vi sendte vår søknad. Juli gikk, og 10. august, tre måneder etter vi sendte søknaden, får vi gjenpart av Formannskapets skriv til Ungdomskorpset om disponering av huset, altså ikke direkte svar til oss.

Av denne gjenpart går det fram at formannskapsmøtet hvor Ungdomskorpsets søknad ble behandlet, ble holdt 1. juli, og at Ungdomskorpsets søknad var datert 30. juni, altså en dag før møtet og 51 dager etter vår søknad om disponering.

Egentlig trodde jeg først, da jeg leste notiset i FA 2. juli, at Ungdomskorpset hadde fått greie på våre planer og handlet før oss, altså før 10. mai, men det hadde de ikke gjort; 30. juni ble altså deres søknad datert!!!

Så kan man stille seg flere spørsmål. Hvorfor ble ikke vår søknad behandlet like fort som Ungdomskorpsets? (Ungdomskorpsets ble behandlet 1. dag etter datering, vår ser det ikke ut til at er blitt behandlet i det hele tatt - vi har ennå ikke fått svar - godt over et halvt år etter). Likevel tyder alt på at formannskapet har mottatt vår søknad, hvordan ellers kunne vi få gjenpart av svar til Ungdomskorpset? Hvorfor har vi ikke da fått direkte svar på vår søknad?

Formannskapet gjorde i notiset oppmerksom på at vi har interesser inne i bildet, altså har vi fått disponere det. Hvordan kan da Ungdomskorpset få lov til å disponere det de også, når vi allerede gjør det?; vi kan altså risikere at flere foreninger for lov til å disponere stedet hvis de også søker?

Men må i denne saken huske på at huset står i skjærgården, og at naturen der ute er svært sårbar:

Når det gjelder Ungdomskorpsets bruk av stedet skal jeg ikke komme med kommentarer, men bare overlate til den enkelte å fundere over det. Det er i hvertfall helt klart at vår aktivitet og deres der ute ikke kan sammenliknes! - og at de nærmest skal ha førsterett på det, er uforståelig (slik virker det i hvertfall).

Enkelt, og kanskje i mørkeste laget, kan det sies at en person sitter og spiller tuba (e.l.) på en topp og under driver vi å forsøker å fange fugl til ringmerking!?!?

Nå har jeg kanskje makt dette i det mørkeste laget, selv sagt finnes det også lyse sider med to foreninger der ute, da helst i oppusingsperioden, jo flere personer, jo forttere kan huset bli pusset opp.

Men det skulle likevel vært virkelig moro å få svar på disse nevnte spørsmål, og komme helt til bunns i sakene.

redop.

NOF/KRISTIANSAND — NOF/VEST-AGDER.
=====

I disse dager blir det stiftet lokallag av Norsk Ornitologisk Forening i Kristiansand.

Dette har lenge vært ønskelig, da svært få observasjoner fra Øst-fylket foreligger, selv om Kristiansand-avdelingen av NZF er vel etablert her. Vår LRSK skulle egentlig dekke hele Vest-Agder, men dette har i praksis vært umulig, da vi nesten ikke har noen medlemmer der bortenfra.

Vi håper at dette nå vil rette på seg, det er ikke i tvil om at det også finnes fugl der øst også.

Etter opprettelsen av NOF/Kristiansand lokallag, bør det snarest mulig opprettes NOF/Avdeling Vest-Agder, noe som skjer i samarbeid mellom de to lokallagene.

Fylkesavdelinga står der nesten „bare i navnet”, direkte under fylkesavdelinga vil det opprettes et styre på tre mann, rapport og sjeldenhetskomitéen og „Piplerka” blir også antakelig underlagt fylkesavdelinga, mens det i hvert lokallag blir arrangert egne møter og eksursjoner, og hver gruppe har eget styre (arbeidsstyre).

Selv om lite i øyeblikket er helt klart er det muligheter for at „Piplerka” skal bli „fylkesorgan” fra neste nummer av, uten at noe sikkert kan sies. I så fall antar jeg at „Piplerka” blir betrakelig bedre enn nå, med større opplag og kanskje bedre økonomi.

Ellers håper jeg vi kan få igang et godt samarbeid mellom NOF/Lista og NOF/Kristiansand, både med fellewøster/ekskursjoner, undersøkelser og medlemsblad.

Initiativ-takere til lokalgruppa i Kristiansand er Einar Hansen, og Eldar Wrånes, begge ivrige ornitologer.

Vi ønsker dem lykke til!

redop.

VI HAR FATT OSS HUS !

Ornitologisk stasjon Ullerøy er snart en realitet.

Alt var egentlig klart til ekskursjonen til Skarvøy 30. april i år, (se referat fra den side 80) ----- og i siste minutt kom det; de som benytter kommunens hus på Skarvøy, skulle selv denne helga bruke det, og dermed holdt ekskursjonen på å gå i vasken.

Nei, vi ga oss ikke så lett. „Ullerøy — kommunens hus“, sang det hele tida i hodet da jeg vandret rundt i byens rådhus for å finne en person som kunne låne oss det for helgen, og det fant jeg. Vi fikk lånt det, og hele greia var reddet like før "kriseplan II" ble satt ut i livet (avlysing).

Jo, ekskursjonen foregikk lovende, og alle deltagerne fikk lyst til å komme tilbake til Ullerøy og skjærgården rundt, en annen gang.

Nå var det egentlig på et tidligere møte i NOF/Lista framsatt et forslag om å søke kommunen om lov å disponere huset til ornitologisk stasjon, men dette ble glemt, da vi i januar -76 fikk se husets stand utenfra (vi var da ikke inne!). Nå viste det seg altså at det var fullt brukbart, og allerede 10. mai førte formann Lars i pennen søknad om disponering av stedet.

Det varte og det rakk (varer og rekker), imens utførte vi sjøfuglundersøkelsen, og var en god del i Ullerøy-området.

2. juli ser vi i Farsunds Avis at vi disponerer huset sammen med Farsund Ungdomskorps (!), og først 10. august får vi først gjenpart av brevet fra Formannskapet til Ungdomskorpset (mer om den siden av saken i „Lederfuglen“ side 75), samtidig som det blir bevilget 1000 kr. til oppusning.

Som tidligere nevnt, er husets stand ikke tipp topp, derfor ble det i høst planlagt dugnader av Ungdomskorpset og NOF/Lista, men disse måtte avlyses p.g.a. var o.a. Disse vil bli tatt opp igjen til våren, og jeg håper at vi kan stille mannsterke opp.

Kontakt undertegnede eller Lars Bergersen hvis du er villig til å bli med, da vil du få beskjed op dugnadene. Medlemmer som har deltatt aktivt på dugnader har senere førsterett til bruk av huset!

Vår baktanke med huset på Ullerøy er altså å opprette „Ornitologisk Stasjon“ der ute, etter vår teori, midt i trekklinja for „Søder - halltrekket“, det kjempestore småfugltrekket som engelskmennene

registrerte fra Sønderhallheia ved Loshavn mot SØ i 1950-55. Under en trekundersøkelse en morgen i oktober i år registrerte vi på Ullerøy etter forholdene, ganske store mengder fugl, men selvsagt ble ikke Sønderhall besatt av en av våre „høyere offiserer“ som avtalt, slik at vår anstrengelse i skjærgården nesten ble uten verdi! Dog registrerte vi at omtrent halvparten av trekket rastet på øya!

Ellers tar vi sikte på å bruke Ullerøy til å gjøre oss mer kjent med fuglelivet i skjærgården, og i Spind, sommer som vinter, vår som høst.

Medlemmer som ønsker å komme ut til Ullerøy for „fuglestudier“ kan kontakte Ole Martin Høyland, Vestersida, Farsund (Han bor i det første huset over båthavna på Vestersida). (Eller, hvis han er umulig å få kontaktet — kontakt undertengete tlf. 93 419).

Det er foreslått et stasjonstyre på tre medlemmer, undertegnede som stasjonsbestyrer, Ole Martin Høyland som kasserer (og skysskar), og Lars Bergersen som styremedlem (og kontaktmann mellom UK og FK og NOFL).

Vi har laget et forslag til reglement for OSU, og dette vil bli lagt fram til "Vedtagelse" på årsmøtet 7. jan. -77, alle medlemmene skal vel nå ha fått det.

Mer om reglementet og OSU i senere numrer av „Piplerka“.

Hvis du tilfeldigvis skulle ha ferdet i området der ute, eller skjærgården i helhet, er vi interessert i å få notater fra denne/disse turen/e (Send det til OP!).

Likeledes er vi interessert i å komme i kontakt med medlemmer som måtte ha båt liggende lagelig til.

St.-Styret/ v/ OP.

FUGLISK EKSKURSJON TIL SKJÆRGÅRDEN VED ULLEROY 30/4-2/5-1976.

Ettersom huset på Skarvøy var opptatt denne helga, ble det i hui og hast ordnet slik, at vi fikk låne kommunens hus på Ullerøy, og jeg håper (og tror) at ingen var sørlige misfornøyde av den grunn.

Hele 12 av 14 påmeldte deltakere var møtt opp på brygga i Farsund til de bestemte tider, disse var: Kjell Petter og Svein Arild Grimsby fra Flekkefjord, Leif Egil Gabrielsen fra Syslebø, Truls Dåsnes, Lars Bergersen m/ sønn Arild, Marton Berntsen, Tor Oddvar Hansen, Sverre Sandersen, Henning Sørensen, samt „ekskursjonsskipsføreren“ Ole Martin Høyland og undertegnede leder Oddvar Pedersen.

Alle deltakerne var på plass på Ullerøy ca. kl. 19.00 fredagskvelden, etter visse problemer med motorer og tidligere beregnede tidsberegninger (!!).

Vi ble nesten alle overrasket over husets ganske gode forfatning, etter det dårlige ryktet det ved en tidligere anledning hadde fått. Et ovner (dog endte det ene ovnsrøret på loftet), tre stoler, et bord samt tre-fire bordløse koyer, var noe av den lukseriøse innredning (noe? — alt!!...).

Etterhvert fikk deltagerne etablert seg, Listaflokkene i stuene, mens „utenforkommuningene“ etablerte sine revirer på loftet. Enkelte stellte så i stand kveldsmat, mens andre igjen tok seg en tur i heia (100 meters høyde rett over huset). Da alle var kommet vel tilbake igjen og alle var mette (?), ble „Big-Ben'en“ stilt på fire for vekking (alarm-steady), og kl. 23.00 falt alle til ro, nesten da, med unntak av flokken i øst-stua som diskuterte en viss type bekjentsskaper, samt loftsgjengen som flyttet takstein fra innsiden av taket (slik hørtes det ihvertfall ut!). Når det gjelder været denne dagen var det ganske pent med sol og ikke alt for mye vind (og takk for det!)

1/5. „Big-Ben'en“ spredte vekkelse over flokken kl. 4.00 presis. Vi fikk noe varme i ovnen og „frokosten“ ble fortart i ro og fordragelighet. Så utkommanderte Lars forskjellige „kompanier“ mot øst, vest, nord og sør, samt til topps på øya, for å se om det var noe inntrekk til øya. Dette var det lite av, og da ikke tillatelse til oppsetting av nett var blitt skaffet, ble ringmerking avlyst.

Senere på morgenens, ca. 7.30, gikk LEG, SAG, KPG, JB, AB, MBSamt OMH i sistnevnes båt til Vikelen. HS, TOH og OP stakk til Lindholmen/Någeholmane, og senere til Skarvøy i OP's Saga 14. SS og TD ble tilbake på Ullerøy.

Ved Vikelen skjedde turens mest dramatiske hendelse. Etter hørerstede og forvirrede utsagn skal kjølevannsledninga (ved inniket) ha brudket av, og vannet fosset følgelig inn. En resolutt finger tilhørende OMH stoppet imidlertid lekkasjen raskt og Lars før på land (kilderten først og han etter) og smidde til en pinne, og dermed var motorbåten tett igjen, men dog uten kjølevann og kjølevannsinntak. Men tropp alt, båten kom dog tilbake til Ullerøy for egen maskin ved hjelp av menneskehentet kjølevann. (I parentes kan sies en hel bråte: Senere fikk „ekskursjonsskipfører“ Ole Martin Høyland tek i sin egen geniale idé, samt en slangebit, pluss en medbrakt trakt. Dette omsatte han til et provisorisk kjølevannsanlegg, En kan etterpå tenke og talkte skjebnen for at ikke „hullet“ oppstod i åpen sjø med full båt, og ikke som i dette tilfellet trygt i havn ved Vikelen og bare to personer i båten. Videre vil jeg bemerke at undertegnede personlig har vært med på mange en solid tur i samme båt, uten noen slags form for uhell eller problemer, så jeg vil håpe at medlemmene ikke får skrekken av sjølivets goder så fort.).

Senere vendte også Lindholm-flekken tilbake til Ullerøy med bra fugleresultat og uten dramatikk.

Så ble det middag, Hennings spesialsteikte middagspølser, og etter det, kjørte OP til Farsund (med en liten tur til Eikvåg) med Marton som absolutt ville konfirmeres av en eller annen grunn, Truls som ville komme i ly av været (det ble jo meldt stiv SØ-kuling!) og med Lars og Arild. De syv gjenværende personer benyttet tiden slik den benyttes skal!

Etter „hjem“-komsten fra Farsund, stellte Henning i stand Svensk ertesuppe i poser m/ kjøttkaker (til kvelds altså!) og forsaml- inga gjorde selvsgaft reint bord.

Klokka 23.00 ble det ro, ---(?)---, og det ble ro! (på grunn av dagens strabaser?), og vi bevilget oss sovn til klokka 6.00, da ikke Lars lenger var blant oss.

Været denne dagen var praktfullt, med litt vind.

2/5. Dagen begynte med regn, og fortsatte med det; og det ble et typisk inne-var, dog så eller hørte, vi ikke noe til den verslede kulingen.

Nens de fleste satt inne og spillte kort, fyrte eller lyttet til på medbragte lydbånd med fuglefåter (hva manglet vi egentlig på Ullerøy ??--- jo, en hermetikkåpner!!!!), trosset OMH og SS været og gikk for å speide etter faul.

Så ble det middag, Skotsk kjøttsuppe med kjøttsboller og erte-suppe, dobbel porsjon, og alt gikk selvfølgelig ned.

All bagasje og alle personer var på plass i båtene kl. 12.33 (Leif måtte rekke bussen kl. 13.30 fra Farsund!). Saga'en først og "Treskoen" (OMH's båt) etter, Leif i "Treskoen".

Kl. 13.26 klapper Saga'en til kai i Farsund, motorbåten i sikte i det fjerne. Tor Oddvar løper avsted for å stoppe bussen, som stopper ved brygga, samtale med sjåfør Rudlende, båten til OMH m/ Leif, dirigert inn til brygga ved Fiskernes Salgsdag på Farøy, og Leif spurter til bussen som venter ved Farøybrua (m/ tilhørende vennlig sjåfør og sinte passasjerer), og sju minutter for seint, starter bussen på sin vei til Lyngdal. Vel, alle kommer vel i havn, og så til slutt: Alle syntes det hadde vært en riiktig fin tur !!!!!.....

Hva vi så — Systematisk oversikt (Alle fugl observert av deltakerne i den tiden ekskursjonen varte, også båtturen er tatt med):

Storskarv: 3 v/ Lindholmen + ca. 30 trakk W Vikelen 1/5.
Hegre: Ca. 5 obs. daglig.

Grågås: 3 trakk W Ullerøy 1/5.

Gravand: 2 v/ Vikelen 1/5.

Brunmakke: 1 hamm+2 hunner Lindholmen 1/5.

Erfugl: Obs. vanlig parvis og i flokk på ca. 30 ind (v/ Ullerøy 1/5). Reir funnet Lindholmen 1/5 (m/2 egg).

Kynand: 2 par v/ Vigeholmen 2/5.

Siland: 6 v/ Vikelen 30/4, 5 Gåsøya+1 Nåkeholtmane+ 16 Vikelen 1/5.

Falk sp.: (Tårnfalk?): 1 ind obs Ullerøy 30/4 og 1/5.

Orrfugl: Hørt såvidt spille morgen 1/5. Ekskrementer flere st. Tjeld: Obs. parvis mangesteder. Trekk: ca. 100 trakk W Vikelen 1/5.

Heilo: 1 trakk W Ullerøy 2/5.

Storspove: ca. 20 trakk NØ Vikelen + wa. 4 Lindholmen 1/5.

Småspove: 4 sett+ 4 hørt Lindholmen ≠ hørt Ullerøy 1/5.

Rugde: 2+2+2 Ullerøy 1/5 + 2 ind "trakk" om kvelden 1/5, Ullerøy.

Hettemekake: Bl.a. 2 Farsund 30/4, 2 Ullerøy+ 4 Farsund 1/5.

Sildemakke: Flere ind trakk W Ullerøy 1/5 + obs. flere andre st.

Gråmekake: Forholdsvis vanlig.

Svartbak: Vanlig. 2 reir funnet Ullerøy, 2 Vikelen, og 1 reir Lindholmen funnet med egg. 1/5.

Fiskemåke: Vanlig
 Makrellterne: 2 Kveldsundet 30/4, 2/5 s.s. + 1 Lindholmen 1/5
 2 Ullerøy+flere v/ Storholmen og Kveldsundet 2/5.
 Ringdue: 2 Ullerøy 30/4 og 2/5. *10 Skarvøy og 10 Ullerøy 1/5.
 Hornugle: Hele 6 døde eksemplarer funnet Ullerøy (muligens noen jordugler blant dem, men de som ble bestemt var hornugler).
 Trepipplerke: 1 Ullerøy + 1 Lindholmen 1/5.
 Heipiplerke: Forholdsvis vanlig.
 Skjærpiplerke: Forh. vanlig bl.a. på Vikelen og Lindholmen.
 Linerle: 1(2) par på Ullerøy, 1 par Vikelen og 1 par på Lindholmen obs.
 Stær: Obs. vanlig - reir på Lindholmen (og sikkert Ullerøy).
 Skjære: 1 Eikvåg 1/5.
 Kråke: Vanlig. reir funnet Lindholmen og Ullerøy.
 Ravn: 1 Ullerøy 30/4 og 2 s.s 1/5. 1 ind Lindholmen 1/5.
 Gjerdesmett: 3 sang Ullerøy 30/4-2/5.
 Jernspurv: #1 Ullerøy 30/4. Flere sang s.s. 1/5.
 Munk: 1 sang Ullerøy 30/4.
 Løvsanger: Ullerøy: 1 sang 30/4, 2 sang 1/5 og 1 sang 2/5.
 Fuglekonge: 2 Ullerøy 1/5.
 Steinsekvert: 4 Vikelen+ 3 Ullerøy+ 1 Lindholmen 1/5.
 Rødstrupe: Sang vanlig Ullerøy/Skarvøy.
 Gråtrost: 2 Ullerøy 1/5, ca. 40 Ullerøy 2/5.
 Ringtrost: 1 Skarvøy 1/5.
 Svarttrost: Sang forh. vanlig Ullerøy/Skarvøy.
 Rødvingetrost: 3 Ullerøy 1/5.
 Måltrost: 2 sang Ullerøy 30/4 og 1/5, 3 ind s.s. 2/5. Reir funnet Skarvøy 1/5.
 Duetrost: *1 Ullerøy obs. og hørt synge 1/5 av to forskjellige "grupper" uavhengige av hverandre.
 Løvmeis: 2 Ullerøy 2/3.
 Blåmeis: 2 Ullerøy 1/5.
 Kjøttmeis: Vanlig, reirbyggende par obs. Ullerøy.
 Spettmeis: Obs. fåtallig hver dag på Ullerøy. Reir i fugleholk på Skarvøy (3 egg) 1/5.
 Bokfink: Sang vanlig.
 Grønnfink: 1 Lindhoåmen 1/5.
 Grønnsisik: 1 Ullerøy 30/4, 2 Vikelen 1/5.
 Bergirisk: 6 Ullerøy 30/4, 3 s.s. + 2 Skarvøy 1/5.
 Dompap: *1 ♀ obs. + 1 ind hørt Ullerøy 1/5.

Tilsammen ble 53 fuglearter obs. på ekskursjonen (+ 1 død, hornugle).

Dessuten ble det observert Ekorn med reir (opptil flere) på Ullerøy, og på hjemturen dukket det plutselig en STEINKOBBE rett foran „Saga'en" i Spindsfjorden.

Tilslutt kan jo undertegnede komme med noen kommentarer; Jeg er meget tilfreds med ekskursjonen og resultatet av den, og kan bare forsikre medlemmene om at hvem som helst kan komme til Ullerøy igjen, nå når vi har fått lov å disponere huset av kommunen der ute, så skulle du brenne av lyst, bare kontakt undertegnede --- kanskje blir det eks. til neste år også (bare vær vennlig å vær på øya et par dager, da det var svært slitsomt og kjøre personer inn da og da!)

Utklipp fra Farsunds Avis 30. november 1976. (Og skrevet av vår kjære sekretær, Kåre Olsen, bra skrevet? — Dessverre er innholdet rene skjær faktaen!)

Om fugl og jakt i Farsund kommune

Høsten er over oss både på godt og vondt. Store trekkfuglflokker har passert Lista mot vinterkvarterne i sydlige egne. Enkelte arter synes å klare seg godt, og endog øker i antall, men for det store flertall er nok antallet på retur, en trist, men tilsynelatende ubønnhørlig utvikling. Årsaken kan være så mange, i de fleste tilfeller er nok menneskelig påvirkning som forurensing, ødeleggelse av hekke- og rastestasser, en utstrakt jakt og fangst, massedrap i overvintringslandene de viktigste desimerende faktorer for bestanden.

En årsak som spesielt i Lista/Farsunddistriket er iøynefallende er den tildels vettløse jakta som drives her. Endel innlegg i avisene den senere tid har også bekreftet den ofte totale mangel på jaktkultur som nok savner sidestykke her til lands og som bare synes å bli verre med årene.

For bedre å illustrere hvilke former for jakt som utover la oss nevne noen eksempler fra virkeligheten som viser noe av det som foregår:

Et sted på Vest-Lista, en ungutt holder til i sjøkanten med et haglegevær, trolig var mendingen å «skyte blink». En ærfuglmor med underkommer svømmende langs stranden. Fristelsen blir for stor, et skudd faller og 4 halvstore ærfuglunger flakser vettskremte utover sjøen, morløse og mot den sikre død.

Et annet «tilfelle» fra skjærgården utenfor Spind. Tidspunkt juli måned. Et siland-kull på hunn og 5 unger har holdt seg ved Langøy til glede for sommerturgjestene som hadde stor moro av å følge utviklingen. Så en fin sommerkveld kommer en cabin-curser innover i bukta. Folkene ombord får øye på fuglene og begynner å for-

følge andekullet. Hunnen tar til vingene, mens ungene som i sluttet av juli enda ikke på langt nær er flygedyktige, flakser og springer bortover på sjøen i panikk. Den hurtig-gående båten har imidlertid ingen vanskelighet med å innhente fuglene og på kloss hold løftes en hagle og fem skudd faller. Båten snur raskt, fisker opp de døde andungene og forsvinner. Resten av sommeren holdt den enslige silandhunnen seg i området, helt forstyrret ifølge befolkningen.

Andejakten er i det hele tatt et kapittel for seg. Når kveldsmørket senker seg samles jegerne ved vann og strender utover Listalandet, Nesheimsvannet og Steinoddenområdet er spesielt «i skuddet». Og når så flokkene av ender kommer inn mot overnatningsstedene etter at de om dagen har vært på matleting utover kornåkraer og marker blir de mott med den rene sperreid. Dette er oftest bare en jakt på skygger som er synlig for jegeren og kort øyeblikk idet de passerer over mot en himmel som bare er en aning lysere enn terrenget ellers. Jegeren kan i de fleste tilfeller umulig vite hvilken art som passerer og skadeskyting er i mange tilfeller heller ikke til å unngå i det dårlige lyset. Dette bevises av funnene av død og halvdød fugl på slike steder dagene etter.

Langs Listastrendene drives også en annen form for nedslakting. Denne «jakten» går helst ut over vaderne som i august, september og oktober finnes i tildels store flokker langs sandstrandene og i tareansamlingene blandt rullesteinene. Flertallet av vadeartene kommer fra arktiske egne og er ofte svært tilflitsfulle og slett ikke vanskelige å komme innpå. Dette forhold utnyttes av

ungutter som kjører rundt på moped og motorsyklar (antagelig av makelighets-hensyn) langs strandene og mellom sanddyneiene og pliaffer løs midt i flokkene. Fuglene lar disse tapre jegrene bare ligge der de faller, det vil si, de som ikke flakser vekk med hengende bein og sundskutte fjær. Det er spesielt ved Nordhasselbukta og Havika/Kviljosanden denne «sporten» er laktatt i høst og da vanligste ofrene har vært myrsniper og polarsniper, men også lappspover, tundralo og tjeld er funnet.

Opp mens vi holder oss ved sjøen. Jakt fra motorbåt skal ifølge jaktloven foregå minst 2 km fra land, undres på hvor mange av sjøfugl-jegrene som tøffer rundt helt opp under land både på Lista-fjorden, på Øst-Lista og i skjærgården utenfor Farsund/Spind som overhode har vært utenfor denne grense under sin jakt.

En annen side av saken er den ofte totale uvidenhets om hvilke arter som ifølge Norsk lov er jaktbare og hvilke som er fredet. La oss sette opp en liten liste over fredete fugl som en kjenner til er felt innen Farsund kommune dette år og i flere av tilfellene ifølge jegrene selv i mer eller mindre god tro:

En kongeørn skutt og siden hengt opp etter halsen på Skarvøy.

Tre, muligens fem, sangsvaner skutt i Hasselområdet.

Fire ringgjess (gaul) skutt ved Borhaug.

En hvitkinngås skutt samme sted.

En hønsehaug skutt i fredningstiden et sted på Lista.

To hubroer skutt, en ved Hassel, en ved Vanse.

Et ukjent antall ærfugl skutt, enkelte døde, islandrevne og skutte individer funnet langs strandene.

Forts. neste side.

OVERSIKT OVER FUGLEOBSERVASJONER AV SPESIELL INTERESSE
FRA VEST-AGDER, HOVEDSAKELIG FRA 1975.

Innkommet til og bearbeidet av Rapportkomiteen, NOF/Lista.
ved K. Olsen

Mengden av innsendte observasjoner av fugl til foreningen vår viste en gledelig økning i 1975. Og det er ikke lenger bare "fuglefolk" i Lista/Farsund-området som reagerer. Også medlemmer fra de andre kommunene i de vestre deler av Vest-Agder synes etterhvert å ha anskafft notisbok og spisset blyanten. Og takk for det. På bakgrunn av den svært ufullstendige kjennskapen til fuglefaunaen i store deler av vestfylket er en slik utvikling ekstra velkommen. Det er naturlig nok bare plass til de mest interessante observasjoner i en oversikt som denne, men opplysninger om en rekke andre arter enn de som er nevnt nedenfor er av stor interesse å få innsendt. En har for oversiktens skyld valgt å publisere observasjonene kommunewis. Farsund kommune er som kjent ikke finne i Piplerka nr. 2/76.

SIRDAL KOMMUNE :

STORLOM: I et vann v/Roskreppfjorden ble 3 ind.
(1 ad. og 2 juv.) obs. 26.8. KO.

SVARTAND: Sørgrensen for artens hekkeutbredelse er ifølge Haftorn 1971 dårlig kjent. I Øksendalsheiene, ca. 500 m.o.h., er arten faktisk en av de vanligste endene og hekker her årvisst, omenn fåtallig. Under en tur i dette området 14.6. ble sett tilsammen 5 hunner i Marevann og Tollaksvann. KO.

KVIMAND: Også denne andearten observeres i Øksendal-området i hekketiden, i 1975 bl.a. i Åsmundsvann 1 hunn 14.6. og 1 hann i Øksendalstjern 15.6. KO.

**LIRYPE/
ORRFUGL:** Endel spor i nynsöen av begge disse artene den 27.3. viser at det ennå finnes en liten stamme i Øksendalsheiene. Ifølge lokalbefolkningen gikk mye tilbake de senere år. KO.

VIPE: Er etterhvert blitt vanlig hekkfugl i Sirdal, ble f.eks. i 1975 obs. på Øksendal, Tonstad, Tjørhom, Handeland og Sennes. KO.

- FJÆREPLYTT:** 3 ind. ved Borsteinvatnet, Lyseheiane (på vestsida av vatnet) 2.8.75.
To ind. forsvant etter en stund, men den 3. varslet engstelig. Gikk rundt observatøren hele tiden, men spilte ikke såret. TT.
Denne obs. er fra sørgrensen av utbredelsesområdet ifølge Haftorn 1971.
- RØDSTILK:** Fåtallig Öksendalsheia: 1 ind. Åsmundsvann 14.6. KO.
- STRANDSNIPE:** Forholdsvis vanlig i Öksendalsheiene: På en tur i området 14.6. obs. 5 - 6 par ved tre vann (Marevann, Tollaksvann og Åsmundsvann) KO.
- ENKELTBENKKASIN:** Fåtallig i Öksendal, min 1 par hekket.
Også obs. v/Håhellervann 26.8. KO.
- TÅRNSEILER:** Hekket fåtallig Öksendal og Tonstad. Flere ind. over Öksendalstjern 15.6. KO.
- VENDEHALS:** HÖRES årvisst i Öksendal, også i 1975, bl.a. 18.5. Hekking ikke konstatert. KO.
- NÖTTESKRIKE:** Obs. etpar ganger i 1975 (Öksendal 29.5. og Tonstad. KO.
- RAVN:** Forholdsvis vanlig i Öksendalsheia, bl.a. 5 ind. ved Marevann 26.3. Også obs ved Vardefjell våren 1975. KO.
- FOSSEKALL:** Obs. ved etpar bekker som skulle være passende hekkelokaliteter, Kålhombekken, Öksendal 29.3. og bekken fra Åsmundvann 14.6. KO.
- RINGTROST:** Forholdsvis vanlig omenn fåtallig i Öksendalsheia. Tilsammen 4 ind. 14.6. Også 1 ind. ved Håhellervann 26.8. KO.
- SIVSPURV:** Forholdsvis vanlig, men spredt i Öksendalsheiene 1975. På en tur 14.6. ble tilsammen 9 ind. obs. på forskjellige lokaliteter. KO.
- SMÖSPURV:** Hørte noen fly over Marevann 27.3. KO.
- Initialer:** KO - Kåre Olsen TT - Thorleif Thorsen, Sandnes.
- KVINESDAL KOMMUNE:**
- VARSLER:** 1 ind. Narvestad (Vesterdalen) 13.12.75. KO.
- RINGTROST:** 1 hann varslet Nekkland 19.5. litt reir med 4 egg funnet Fossedalsrinna 19.5.
4 - 5 ind. Nekkland. 28.9. Alle obs. ved KJ.
- SNÖSPURV:** 1 ind. hørt ved Finervann 14.12. K.Jerstad.

HAGEBOSTAD KOMMUNE:

i 1975,

Som kjent foretok NOF/Lista en registrering av fuglelivet i Hekkfjellområdet, Eiken etter oppdrag av Fylkesmannen i Vest-Agder. Bakgrunnen var bl.a. VAB's plan om kraftutbygging i området. Den følgende oversikt bygger på rapporten fra Kurt Jerstad som var kontaktmann for undersøkelsen.

Det ble gjort 3 turer av medlemmer av NOF/Lista:

1. Fra Rudlende 21.3. til terrenget mellom Sandvann og Storevann med retur til Rudlende 24.3. (LB, KJ)
2. NOF/Lista ekskursjon fra Rudlende 6.6. hovedsakelig til området ved Fiskelandsvann. Turen endte i Landdalen 8.6. Se referat i Flplerka nr. 1/76. (LB, MB, TD, TOH, JJ, KO)
3. Denne turen var den mest dekkende og utgangspunktet var Rossevann 13.6. Mest tid ble brukt i og rundt "Trylvembassengen", men dagsturer ble foretatt til Vestvassdalen, Torsetjern og Hotten. Videre gikk turen til Bjørndalen, Fiskelandsvann og tilslutt til Landdalen 21.6. (TH, KJ.) Deltagere på en eller flere av turene var: L.Bergersen, M.Berntszen, T.Dåsnes, T.O.Hansen, T.Hægeland, K.Jerstad, J.Johansen og K.Olsen.

Systematisk artsliste:

STOKKAND:	Spredte ind. obs. over det meste av området. Fiertallet av hanner tydet på at de fleste hunner ruget.
KRIKKAND:	Spredte ind. observert. Kun obs. av hanner pluss et reirfunn tydet også for denne art på at flere hunner ruget i området.
SVARTAND:	2 hanner 8 hunner obs. i området ved Fiskelandsvann 7.-8.6.
SJÖORRE:	3 hunner Storevann 15.6.
KVINAND:	10 ind. Sandvann 24.3. Spredte ind. av begge kjønn ved forskjellige vann i juni.
KONGEBÖRN:	Ble obs. i juni.
FISKEBÖRN:	1 par obs. 15.6.
JAKTFALK:	1 ungfugl obs. 24.3.
TÅNFALK:	Etpar obs. i juni.
LIRYPE:	Bestanden av voksne ryper virket ganske stor, både tidlig på våren og utover sommeren. Således 30-40 ind. v/trollsel 22. - 24.3. Flere ind. sett og hørt diverse steder i juni.
ØRRFUGL:	Tilsammen 8 hanner sett og hørt spredt i området i juni. Dessuten 2 hunner.
SANDLO:	1 ind. Fiskelandsvann 7.6.
VIPRE:	6 ind. ved Fiskelandsvann i juni. 1 - 2 par varslet sterkt, helkling trolig.

RÖDSTILK:	Tilsammen 11 ind. obs. ved Fiskelandsvann i juni. 3 par varslet sterkt, hekket trolig. Også 1 ind. ved Lygnevann 14.6.
STRANDSNIPE:	Meget vanlig ved alle vann og større bekker unntatt de mest høytliggende.
SMÅSPOVE:	Tilsammen ble 8 ind. observert i området rundt Fiskelandsvann 7. - 8.6., herav varslet 2 par ved selve vannet. Den 20.6. varslet 3 par samme sted. Et av parene hadde min. 2 unger. Et fjerde par som ikke varslet ble også sett på stedet. Ifølge Haftorn 1971 er dette langt utenfor artens kjente hekkeområde. Narmeste kjente hekkested er Jæren og Hardangervidda.
RUGDE:	Tilsammen 6 ind. ble hört på nattlig trekk spredt over hele området i juni.
GJÖK:	Relativt vanlig over hele området.
HUBRO:	Hekket tidligere i området. En oppgulpbolle funnet 13.6. tilhørte antakelig denne art.
TÄRNSEGLER:	2 ind. ved Fiskelandsvann 20.6.
VENDEMÅLS:	Tilsammen 5 ind. hört spredt over hele området.
SVARTSPETT:	1 ind. Landdalen (hört) 21.6.
LÅVESVALS:	2 ind. Rudlendestöl 7.6. og 2 ind. Kråkeli-stöl 8.6.
TREPPIPLERKE:	Fant vanlig over hele området hvor det fantes trær. Et reir funnet i Landdalen 8.6.
HEIPIPLERKE:	Relativt vanlig på åpne myrer og lyngmarker ved Fiskelandsvann, 4 reir funnet her 7. - 8.6. Også vanlig i mer åpne, høytliggende områder.
LINNERLÆ:	Vanlig. Hekket ved de fleste gamle stoler. Flere reir funnet.
STER:	2 ind. Kråkeli-sjöl 7.6. og flere ind. ved Farhommen 14.6.
KRÄKE:	Enkeltvis eller parvis spredt over hele området.
RAVN:	1 par Vedvassdalen 18.6. og 1 par Eulega og 1 ind. ved Fiskelandsvann 20.6.

- POSSEKALL:** Totalt 20 hekkesteder funnet. Endel av disse reirene inneholdt unger, men de eller fleste var forlatt før ungene hadde vokst opp. Ungetallet i de "vellykkede" kullene var dessuten meget lavt (2 - 3 mot normalt 5). Possekallen er antagelig en av de fuglearter som vil bli hardest rammet ved en eventuell kraftutbygging på Hektfjell.
- GJERDESMETT:** Tilsammen 5 hanner hört synge spredt i området.
- JERNSPURV:** Spredte ind. ble observert i den skogkledde del av området, tilsammen 15 ind.
- TORGJANGER:** 1 ind. sang Kråkeliststöl 7.6.
- LÖVSANGER:** Svert vanlig over hele området unntatt på de mest forblåste topptopene.
- FUGLEMONGE:** 1 ind. Landdalen 8.6.
- HAGFLUSSNAPPER:** 2 ind. sang Rudlendestörl 6.-7.6 og 20.6.
1 hann V/Storevann 16.6.
- GRÅ FLUESNAPPER:** 1 ind. Landdalen 8.6., 1 ind. Farhommen 13.6.
2-3 par Storevann 15.6. 1 par s.s. 16.6.
- BUSKSKVETT:** Spredte ind. obs. på relativt åpne lyng- og myronråder, tilsammen 12.
- STELINSKVETT:** Forholdsvis vanlig i höytliggende områder fortrinnsvis.
- RÜDSTJÄRT:** Spredt enkelte deler av området, tilsammen 5 ind. obs. pluss ett reirfunn.
- RÜDSTRUPE:** Spredte syngende individer i lavereliggende deler av området.
- GRITROST:** Relativt vanlig i hele den skogkledde del av området.
- KINGTROST:** Ble regelmessig obs., oftest i forbindelse med höytliggende, åpen björkeskog.
Tilsammen 27 ind. obs. på 9 forskjellige steder. Ett reir med 4 egg pluss 1 par med min. 1 unge sett.
- SVARTTROST:** Vanlig i lavereliggende deler av området.
Spredte syngende ind. hört helt nord til Torsetj.
- RÜDVINGTROST:** Spredte syngende ind. obs. på passende deler av området.
- MÅLTROST:** DEN VANLIGSTE AV TROSTENE I OMråDET:
Syngende hanner ble hört over hele den delen av området som er skogkledd.

- GRANMEIS:** 1 ind. Lykkje 23.3., 1 par Mjåvassheii 14.6.
og 1 par ved Storevann 16.6.
- KJÖTTEBIS:** 1 syngende ind. Rudlendestöl 7.6. og 1 par
Bjørndalen 19.6.
- BOKFINK:** Vanlig i lavereliggende, skogkledde deler av
området.
- BJØRKELFINK:** Vanlig i bjørkefeltet. Tilsyneslatende også
vanlig nede i furuskogen i Landdalen. 2 reir
ble funnet, ett i Farhommen og ett i Landdalen.
- GRÖNNSTISIK:** Flere ind. hört på Rudlendestöl og i Landdalen
7. - 8.6. Hört spredt over hele området 13.-
20.6., også over tregrensen.
- GRÄSISIK:** Ca. 50 ind. i flokk ved Lykkje 23.3.
21 ind. ved Trollsel 24.3.
2 ind. hört mellom Sandvann og Kråkeli 7.6.
- KORSNEBB SP.:** Hört ved Torsetjern 18.6. og 1 par obs. i
Bjørndalen 19.6.
- DOMPAP:** 2 ind. Farhommen 14.6., 1 ind. Lygnevann 14.6.,
1 hann Listöhl 20.6.
- SIVSPURV:** Vanlig ved de fleste lavereliggende vann og
tjern.
- SNÖSPURV:** 1 ind. hört Trollsel 22.3. og 1 par obs. ved
Bulega 24.3.

Det ble forøvrig også sett hare, lemen, bever, elg, rein,
muligens hjort (ekskrementer), rådyr, spor etter mink og rev.
Spredte ind. frosk og tegn til fisk ble kun sett i en bekkt.
(Skal visstnok iflg. lokalbefolknlingen være en liten stamme i
et vann også). 2 prøver på ph-verdier viste begge ph = 5,
som er for lavt til at yngel kan overleve.

Det meste av området opp til ca. 500 m.o.h. er dekket av
frodig bjørkeskog med enkelte furuholt iblant. Fra ca. 500 m.o.h.
til drøye 600 m.o.h. består vegetasjonen av mer glissen bjørke-
skog med få innslag av furu og einer. I de mer lune og frodige
områdene er det også innslag av rogn og osp. I dalen nord for
Lykkje, som rommer Trylvann, Homvann, Storevann og Vestvann,
strekker furuskogen seg opp i ca 700 m.o.h. Dette er helt
spesielt for området og skyldes antagelig at de relativt
høye fjellene omkring skjermer for vinden.
Områdene over skoggrensen er hovedsakelig beovkst med dverg-
bjørk, lyng og gress.

SVARTSPETT: Haftorn (1971) anförer att svartspett ikke er funnet hekkende vest for Setesdalföret. En opplysning fra Arne Grönsund, Helleland gjennom Svein Efteland tyder nå på at denne grensen kan flyttes. Stedet (gården) heter Nerstöl og det foreligger følgende observasjoner: Tidligere er funnet 4-5 eldre svartspetthull innen et område på ca. 3 da, alle hull vendte mot SØ. Han obs. fuglen første gang i 1972 (1 ind.). I 1973 obs. 3 ind. i juni/juli. I 1974 hørt på tiurleken og litt utover våren. I 1975 ble arten først hørt på tiurleken i april/mai. 5 ind., trolig et kull, ble obs. i siste halvdel av juli. Disse ble hørt og sett med jevne mellomrom til aug./sept. De var faste gjester ved Nerstöl og holdt seg gjerne i et område med 6-7 store eiketrær. De forsynte seg om høsten gjerne av svarte moreller, i allefall 3 ind. ble obs. her. Tok bora med seg bort til eiketrerne og åt dem der. Et ind. ble også obs. under elgjakta 1. og 3.10. Alle obs. av A. Grönsund fra Nerstöl, Blikten.

LYNGDAL KOMMUNE:

- DVÆRGDYKKER: 1 ind. Kvlland 15.2. GG.
- KNOPPSVANE: 1 ind. Lehnesfjorden mai - november. GG, JKR m/flere.
- KRIKKAND: Funnet hekkende Kinnungsland, 1 reir med 8 egg, 29.5. JKR.
- KJELLKAND: 1 ind. Presteneset 11.5. JKR.
- LAKSAND: Obs. regelmessig fra februar til mai i Lyngdalselva. GG, JKR.
- FISKEMØRN: 1 ind. Skrumoen ca. 1 uke i beg. april, JKR.
- KONGEMØRN: 1 juv. Møskelandsheia 17.12. KJ.
1 ind. Vatland 22.12. GG, KG.
- ÅKEBRIKSEB: 1 ind. hørt Bringsjordnes 23.6. KJ.
1 ind. hørt Kvavik (S. Jerstad).
- ORRFUGL: 2 ind. Leksbø 8.11. TL.
10-11 ind. Vatland 22.12. GG, POG, KG.
4 ind. Ballestad 23.12. TL.
1 ind. Vatland 24.12. GG, POG.

STORFUGL:	2 hunner Möskeland 5.11. GG 1 hann, 1 hunn Skrumoen 8.11. JKR og 1 hann Omland 8.11. TL. En røy Skrumoen 11.11. GG 1 røy Oppsal 24.11. GG.
TJELD:	1 par med reir (2 egg) Presteneset 12.5. GG, JKR.
RUGDE:	1 Kinnungsland 14.3. JKR. Flere obs. i november fra Skrumoen/Kvelland GG, JKR. 1 ind. Dalland 9.11. TL.
GJÖK:	1 hört Bringsjord 11.5. JKR. 1 ind. Skrumoen 25.9. JKR.
SPURVUGLE:	1 ind. Myglestøl, Kvås 22.12. GG, KG.
VENDEHALS:	1 ind. Skrumoen 3.5. JKR. Hört ofte ellers.
HVITTRYGGSPETT:	1 ind. Skrumoen 16.4. JKR. 1 ind. Aunevik 26.12. GG
SVARTSPETT:	1 ind. Bringsjordnes 24. og 26.9. TH.
FJELLERKE:	20-25 ind. Bringsjordnes 29.9. KJ.
VINTERERLE:	1 ind. Drageland 24.3. KJ.
TORMSKATE:	Funnet hekkende i Kvås, reir med 3 unger 24.7. GG. Også obs. Möskeland 29.5. og Skrumoen 25.5. GG, JKR.
NÖTTESKRIKE:	Invasjonsartet opptraden, bl.a. ca. 50 ind. trakk over Bringsjordnes mot SV 27.9. KJ. Flere ind. i desember i Lyngdal. GG.
NÖTTEKRÄKE:	2-3 ind. Bringsjordnes 27.9. KJ og TH. 1-2 ind. Skolandsvann 29.9. KJ, TH. 3 ind. Leksbö 24.10. TL. 1 ind. Bergsaker 29.10. AH. 2 ind. Skrumoen 3.11. GG. 1 ind. Möskeland 5.11. GG. 1 ind. Möskelandsheia 17.12. KJ.
KORNKRÄKE:	2-3 ind. Rom sept. 75 (Sverre Jerstad).
FOSSEKALL:	Vanlig overvintrer i Lyngdalselva og möska i februar/mars og november. GG, JKR. 1 ind. Bekkedalen (Leksbö?) TL.
BÜKSANGER:	Ett reir med 7 egg funnet möskeland 29.5. GG, JKR.
GULSANGER:	Ett reir med 4 egg oppsal 30.5. GG.

STJERTMEIS: Opptil 10-12 ind. obs. Skrumoen 1.1. JKR.
Obs. opp til 5-6 ind. Lyngdal febr./mars/april. GG, JKR. Et reir med unger Presteneset 16.5. GG, JKR.
Opp til 12 ind. Kvælland 14.11. GG
Flere ind. Dålland 9.11. TL.

KJERNEBITER: 1 ind. Bergsaker 16.10. AH.

PILFINK: 1 ind. Rom 5.12. GG.

GRØNNFINK: 1 par med reir (5 egg) Presteneset 16.5.
ellers obs. endel ganger. GG, JKR.

Initialer: Gaute Grimsby GG, Kåre Grimsby KG, Per O. Grimsby POG,
Torry Hægeland TH, Asbjørn Håland AH, Kurt Jerstad KJ,
Tor Leksbø TL, Jan Kåre Risbakken JKR.

SØR-AUDnedal kommune:

Fra brødrene Dag og Glenn Gabrielsen, Spangereid har vi mottatt en interessant artsliste over fuglefauanaen i Spangereid/Lindesneshalvøya. Av det mest interessante skal her foreløpig nevnes følgende:

SMÅLOM: Overvinterte, også obs. om høsten f.eks. 21.10. 75 i Romslandsrågen.

HÆGRL: En stor koloni hekker ved Jåsund (ca. 100 par).

GRAVAND: Obs. våren 74/75 Gardmonen, Spangereid, et par. Hekket muligens, hannen obs alene utover sommeren.

SANDLO: Hekket i 1974 (unge obs.) trolig også i 1975.

DVERGPETT: Funnet hekkende 20.5.74. Ronnan, Romsland.

MUNK: 1 hann 9.11.75 Spangereid.

HJERFUGL: 1 ind. Nedre Våge, Lindesnes 17.10.74. (Rolf Bybvik i brev).

Mandal/Marnardal kommune:

SKJELAND: 1 ind. noen få dager våren 1972 i Kvisla. FF.
1 hann i Kvisla ca. 27.3.73. SE, AG, GM.
1 par Kvisla april/mai 73 (FF)
Reir med 7 egg funnet samme sted senere på sommeren. AG. Hunnen var svært sky og bare obs. av og til, mens hannen var adskillig tammere og holdt seg sammen med stokkendene i Kvisla og ble matet av befolkningen. Reiret ble dessverre ødelagt.

Kvisla et et gammelt elveutløp av Mandalselva, med grunne bredder og mye siv. Stokkender holder seg hele året der og vår og høst er lokaliteten rasteplass for trekkende vadefugl.

- MANDARINAND:** 1 hann obs. en dag i begynnelsen av mai 75. PF:
- SOTHÖMEL:** Et par hekket Kvisla våren 1974. 2 unger vokste opp. Ikke obs. 1975. PF.
- SIVHÖMEL:** Observeres sjeldent (ikke årviss) i Kvisla. PF.
- DUETROST:** 1 ind. Öyslebø 12.7.75. LEG.
- EVRGSPETT:** 1 ind. Matkroken, Öyslebø 9.9.75. LEG.
- TOPPLERKE:** 5 ind. Matkroken, Öyslebø 30.11.75. LEG.
- NATTERGAL:** En syngende hann ved Kvisla ultimo mai - ca. 1.7.1974. PF m/fl.
- Observatører:** Svein Mfteland - SE, Per Friestad - PF
Leif Erik Gabrielsen - LEG, Arne Grönsund - AG,
Geir Mikkelsen - GM.

SÜGNE KOMMUNE:

- TOPPDYKKER:** 1 ind. i sjøen ved Langenes 21.8.75. Bjørn Erik Paulsen.
- MYRRIKSE:** 1 syngende ind. Lohne ultimo mai - ultimo juni 1972. Sett ned til ca 5 meters hold, sangen tatt opp på lydbånd. Holdt seg i et lite tjern ved E-18. Arne Harveland.

KRISTIANSAND KOMMUNE:

- TOPPDYKKER:** 1 ind. i sjøen ved Kvarenes 12.10.75. BEP.
- ISFUGL:** 1 ind. innerst i Kvåsefjorden 22.10.1975. Oftest obs. ved en kanal med delvis brakt vann. Trolig samme ind. holdt seg i området hele vinteren, siste gang obs. primo mars 76. BEP. (Bjørn Erik Paulsen).
- VARSLER:** 1 ind. Kvarenes 11.10.75. BEP.
- RAVN:** 3 ind. fløy mot øst langt ute over sjøen ved Kvarenes 12.10.75. BEP.
- SIDENSVANS:** Förste obs. i 1975: 4 ind. Kvarenes 11.10. Senere ble flere flokker på opptil 50 ind. sett i Kristiansand by, fra ultimo oktober til medio november. BEP.
- MUNK:** Minst 5 ind. i Randesund 21.9.75. Det interessante med disse fuglene var at det i hele obs. perioden ble sett at de ernærte seg av bær av trollhegg. Disse bæra er betegnet som giftige for mennesker. BEP:

Litt om reirplassering , egglegging og kullstorleik
hos svarttrost og måltrost på Aust-Lista i åra 1972-74.
Av Ottar Osaland

Innleiing.

Utgangspunktet for denne oversikten var leiting etter trostereir for ringmerking av reirungar i åra 1972-74. I samband med dette gjorde eg ein del notatar om reirplassering, egglegging, kullstorleik osv. Då ein del av dette materialet kanskje kan ha interesse for andre , har eg valt å publisera dette.

Alle dei reira eg har tatt med i denne oversikten er frå den austlegasøyde delen av Lista-halvøya, avgrensa mot nord, aust og sør av sjøen , mot vest av Hanangervatnet og vegen Grimsby-Kjerrefjord. Området ligg i Farsund kommune i Vest-Agder, kartblad 1311 II (LK 67-71, 38-42).

På denne delen av Lista er det ein del plantefelt med gran og furu , og litt sitkagran, buskfuru og lerk. Av ikkje planta skog finst det noen stader ein del lauvtre, særleg bjørk og hassel. I mange av plantefelta er marka dekka av barniller slik at det ikkje er noen undervegetasjon, mens det andre stader er røsslyng , ymse slag bærlyng, gras og mose. Røsslyngen er dessutan vanleg på dei ikkje-tilplanta heiane.

Terrenget er småkuvert, og mange stader er det dyrka mark. Lengst nordaust ligg Farsund by og fleire nyestablerte bustadområde, men elles er busetnaden spreidd. Høgda over havet er på mest heile området under 100 m med det høgaste punktet på 132 m.

Innan det avgrensa området har eg på langt nær funne alle trostereira. Det hadde eg ikkje tid eller høve til , og det var heller ikkje noe mål. I slutten av juni reiste eg kvart år frå staden , og dei trostereira som mitte ha kome til seinare på året , er derfor ikkje med i oversikten. Heller ikkje har eg fått med korleis det gjekk med egg og småungar i dei reira som blei funne i siste delen av juni.

Dei trosteartane som rugar på Aust-Lista er gråtrost, svarttrost og måltrost. Då eg ikkje ringmerker gråtrostungar, har eg ikkje gjort notatar om denne arten.

Reirpllassering.

Tabellane I og II viser kvar reira var plasserte.

Vi ser at på Aust-Lista legg såvel svartrostoen som måltrostoen reira sine helst i grantre. Av svartrosttreira er 52,5 % funne i gran og av måltrosttreira heile 88,7 %. Tek vi med sitkagran, blir det 55,0 % og 90,6 %.

Det er interessant å samanlikna med ei undersøking av reirpllassering til desse artane frå Bergensdistriktet utført i 1941, 1946 og 1947 av dr.phil.J.F.Willgoths (Willgoths 1951). Willgoths fann 59,3 % av svartrosttreira i tre, på Aust-Lista fann eg 67,5 %. Også ved Bergen er det helst gran som blir brukt som reirtre (48,2 %). Som ein kuriositet kan nemnast at både Willgoths og eg fann eit reir i vivendel. I undersøkinga til Willgoths er det ikkje nemnt reirfunn av svartrost i vindfall. Derimot er det eit påfallande samsvar når det gjeld reir i berghyller osv. Her har Willgoths 22,2 %, på Aust-Lista har eg i berghyller og steinmurar 22,5 %. Willgoths fann ved Bergen 18,5 % av reira " på forskjellig vis plassert på jorden". Det eine reiret eg fann i ei tue utgjer berre 2,5 %.

Willgoths fann 95 % av måltrosttreira i tre, eg fann 96,2 %. Når det gjeld treslag, blir det derimot meir ulikt. Ved Bergen var det 62,5 % i gran, kvitgran og hamlock, 10 % i furu, 20 % i einer og 2,5 % i or. Eg fann ingen reir i furu og berre 2 reir i einer. Men så er det heller ikkje mange store, tette einerar på Aust-Lista.

Dette syner at måltrostoen stiller strengare krav til reirplass enn svartrostoen. Det same gjeld og for val av reirbiotop. Med to unntak låg alle måltrosttreira eg fann i granskog. Eit måltrosttreir låg i ei bjørk på eit beite tilgrodd med småbjørk, eit anna låg i ei lita gran i ein liten granlund ca 40 m frå Farsund folkeskole. Mellom reirtreet og skolen var det ein leikeplass. I begre desse reira vaks det fram 4 ungar.

Dei fleste svartrosttreira som var plasserte i tre, låg mellom 1 og 2 m høgt, jamt over 1½ m høgt. Eit reir låg ca 3/4 m høgt i ei ca 1½ m høg gran. 6 reir låg høgare enn 2 m, høgast var eit reir som låg ca 5 m oppe i ei ca 1½ m høg gran. Dei fleste svartrosttreira vart funne i unge 3-7 m høge grantre.

Måltrosttreira hadde meir variert høgdepllassering. Lågast var eit reir som var ca ½ m høgt i ei ca 5 m høg gran. 3 reir låg ca 3 m høgt og 2 reir ca 3½ m høgt. Elles var fordelinga jamn mellom 1 og 3 m. Også måltrostane valde helst unge, tette graner.

Ein må elles her vera merksam på at dei reira som er plasserte lågare enn 2 m i eit tre er lettare å oppdaga enn dei som er høgare. Dette kan vera ein av grunnane til at eg har få reir høgare enn 2 m.

Med noen få unntak låg alle reira til begge artane innåt trestamma. Noen var lette å finna, mens andre var betre gøynde. Og det var gjerne slik at dei som var lettast synlege, blei røva, mens dei fuglane som gøynde reira best, fekk fram ungar. Svarttrostreira i berghyller og steinnurur blei mest alltid røva.

Storleiken på revira, avstanden mellom reira osv. har eg dessverre ikkje undersøkt. Av notatane går det fram at dei måltrostreira som låg nærmest einannan og som det samstundes var ungar i, var ca 30 m frå kvarandre. Påfallande ofte låg eit svarttrostreir og eit måltrostreir nokså nær einannan. Svarttrostreir nr 2/72 og måltrostreir nr 4/72 låg berre ca 3 m frå kvarandre. Egglegginga i desse to reira må ha gått føre seg om lag samstundes. Også frå Ims i Sandnes kommune, Rogaland, har eg døme på at svarttrost, måltrost og raudvengtrost kunne ha reir nær einannan og samti ig ha egg eller ungar i reira. Ved å plassera reira slik kan fuglane truleg lettare varsla og hjelpe kvarandre mot eggrovurar.

Egg og ungar.

Etter som reira blei funne, gjorde eg visse notatar om dei. Nummeringa er sjort seinare. Noen reir blei funne med egg, noen med små ungar og noen med så store ungar at dei kunne ringmerkast. På tabellane III og IV er resultatet vist. Den øverste rubrikkjen gjeld talet på egg. Er det tomt i denne rubrikken, betyr det at reiret blei funne etter klekkinga. Andre rubrikken gjeld talet på ungar som var for små til å ringmerkast. ? i denne rubrikken betyr at reiret ikkje blei kontrollert etter klekkinga. Tredje rubrikken viser talet på ringmerkte ungar. Desse er ca 7 dagar eller litt eldre. Ein del reir blei funne med "ringmerkings-gamle" ungar, og då er rubrikkane over tome. Elles har eg rekna med at dei ringmerkte ungane har klart å bli flygedyktige. I mange tilfelle både på Aust-Lista og andre stader har eg røynsle for at dette er rett. Dei reira som blei ferdigbygd, men som det ikkje kom egg i, og reir som blei funne etter at dei var røva eller etter at ungane var utflogne, er ikkje med i tabellane, men nemnde under.

For å samanlikna dei ulike åra har eg prøvt to måtar.

Dette har eg mellom anna gjort for kontrolls skuld. Den eine måten er å dividera talet på ringmerkte ungar (= ungar som voks fram) med talet på funne reir . Ferdigbygde reir som det ikkje blei lagt egg i , og reir som blei funne etter at ungane truleg var utflogne er ikkje med i utrekninga. Det same gjeld reir som eg ikkje sigr om etter klekkinga. Derimot er reir med eggeskål inkluderte , då desse tydeleg er røva etter egglegginga.

Ved den andre måten ser eg på kor mange reir det blei ringmerkt ungar i , og reknar ut kor stor brøkdel av reira desse utgjer. Her har eg utelatt svarttrostreir nr 1/72, då det er usikkert om ungen voks fram. Elles har eg tatt med dei same reira som i den første utrekninga. Begge utrekningane står like under tabellane.

Av dette ser vi at i 1972 og 1973 var den gjennomsnittlege kullstorleiken før utflyging frå reiret omlag like stor hos svarttrosten. 1974 var derimot eit dårlegare år. For miltrosten var 1972 eit godt år samanlikna med 1973 og 1974. Dessverre er talet på reir lite , så ein kan ikkje leggja altfor stor vekt på dette. Tendensen er likevel nokså klar.

Årsakene til dette kan vera forskjellige. Tabellane viser at mange egg ikkje blir klekte. Dette kjem først og fremst av eggrovning, særleg av kråke , skjor og nøtteskrike, som alle rugar i området. Særleg er krikebestanden stor , og i 1974 synstest det som om bestanden var større enn i åra før. Ein annan eggrovvar er ekornet. Noen reir blir kanskje øydelagde av gutungar , men dette trur eg gjeld få reir. Noen reir , truleg helst miltrostreir , kan ha blitt skyddet fordi eg fann dei.

I noen reir blei ikkje alle egg klekte. Dette kan koma av at dei var ubefrukta. Ei anna årsak kan vera at dei ikkje fekk nok varme.

Dei ungane som ikkje voks opp, blei truleg oftast tatt av kråka når heile kullet kom bort. Når ein eller noen få ungar i eit kull ikkje voks fram , skyldest det nok andre årsaker. Dette gjeld til dømes miltrostreir nr 2/72 . Der var talet på egg 4 , småungar 3 og ringmerkte ungar 2 . Her kan sjukdom , svolt eller kulde vera råmsele grunnar.

Av den første oppstillingsmåten ser vi at miltrosten har hatt litt større gjennomsnittleg kullstorleik før utflyging frå reiret enn svarttrosten (1,68 ringmerkt unge/reir mot 1,48 ringmerkt unge/reir). Den andre måten viser at gjennomsnittleg

blir omlag like mange svarttrostreir som miltrostreir røva. Rundt rekna kan vi seia at i halvparten av reira til begge artane blir det flygedyktige ungar.

Tidlege og seine kull.

I tabellane V og VI har eg delt inn hekkesesongen i periodar og notert talet på egg i kvart reir. Ein del reir er utehatt av di eg ikkje kan seia for visst kor mange egg det vart lagt i dei. Det kan vera at eg fann reiret før egglegginga var ferdig, og at reiret seinare blei røva eller ikkje meir besøkt av meg. Og dei reira eg fann etter at eggja var klekte, er utehatt. For å finna tida for egglegginga har eg i somme høve måttå rekna meg til det. Eg har då prøvt å fastsetja alderen på ungane, og rekna rugetida til 13 dagar (Haftorn 1971). Eg har rekna slik at det blei lagt eitt egg kvar dag. Derved har eg kome omlag fram til første eggleggingsdag. At noen få reir kan ha kome i feil rubrikk, kan eg ikkje sjå bort frå, men det kan ikkje gjelda mange, og resultatet blir neppe noe særleg annleis.

Tabell V syner at talet på egg i svarttrostreira aukar frå april til første halvdelen av mai, og endå litt meir til siste halvdelen av mai. Frå juni har eg berre to reir, og derved kan ein ikkje leggja for stor vekt på resultatet her. Tendensen blir styrka når vi tek med dei reira som blei funne med ungar i. Eit interessant tilfelle som illustrerer dette har eg frå reir nr 1/72. Dette reiret fann eg 24. april med 2 egg. 15. mai var det eitt egg og ein unge i reiret, men ungen var for liten til å ringmerkast. Då eg kom attende 23. mai, var ungen borte. Om han hadde floge ut eller omkomme, veit eg ikkje. 29. mai såg eg igjen i same reiret, og nå var det forutan det gamle eggjet også eit nylagt egg. Seinare blei det lagt 3 egg til i dette reiret, slik at talet på egg i dette kullet var 4. Denne gongen blei berre 2 egg klekte og 2 ungar ringmerkte. Desse to kulla i same reiret tilhøyrte truleg same svarttrostparet. Er så tilfelle, fekk dette svarttrostparet fram færre ungar på to kull enn mange andre på eitt. Dette var elles den einaste gongen eg fann eit reir nyttå omatt.

For miltrosten ser vi av tabell VI den same tendensen som hos svarttrosten. Rett nok er det berre to kull frå april,

men frå mai og juni har eg fått med ein del reir. Tabellen viser ein liten auke på talet på egg pr reir i siste delen av mai , mens det er færre egg pr reir i juni. Tek vi med dei reira som eg fann på ungestadiet , har vi same tendensen.

Vi ser av tabellane V og VI at måltrosten gjennomsnittleg har fleire egg enn svarttrosten. Talet på egg varierer dessutan meir frå år til år i måltrostrøra.

I tabellane VII og VIII har eg med alle reira som blei funne med egg eller ungar i. Ved å studera temperaturen i april , mai og juni i desse 3 åra ser vi at den jamt over kvart år følgjer normalen. Eg kan derfor ikkje fastslå noko om egglegginga ut frå temperaturen , sjølv om det er rimeleg å tru at den har innverknad. Vertilhøva i overvintringsområdet og under vårtrekket har kanskje like stor innverknad. Ein faktor som eg dessverre ikkje har ført noen oversikt over , men som kan ha ein del innverknad på tala i desse tabellane , er leiteintensiteten min.

For dei 3 åra samla har eg rekna ut fordelinga prosentvis. Vi ser at ein stor del av svartrostane legg egg i april , men noen utset det til i mai. Frå første halvdelen av mai er det nok også ein del omlagde kull. Den forholdsvis store men da ned reir der første egget er lagt i slutten av mai, skyldest nok både omlagde kull og andre-gangskull. Talet på reir som blei etablerte i juni er overraskande lite. Frå Ims i Sandnes kommune , Rogaland , var det i 1950-åra og i 1960-åra vanleg å finna svartrostreir utover heile juni , ja , også i juli var det noen svartroststar som bygde reir og la egg. Om dette skjedde på Aust-Lista , fekk eg dessverre ikkje høve til å undersøkja.

Dei fleste måltrostane på Aust-Lista tek til med egglegginga i mai. Grunnen til at det er funne fleire reir frå slutten av månaden skyldest vel at det kjem til ein del omlagde kull. Men det må og vera ein del måltroststar som tek til med hek inga så seint. Juni-kulla kan vera såvel omlagde som andregangs kull.

Det tidlegaste ungeskullet av dei overnemnte e/svartrostreir nr 1/73. Det blei funne 1. mai med 1 egg og 2 nylakte ungar. Reknar vi rugetida til 13 dagar og 3 dagar til egglegginga , må første egget ha blitt lagt 15. april. 4. mai 1972 såg eg to svartrostungar som kunne flyga litt, og like

ved fann eg eit tomt reir som hadde vore i bruk dette året. Desse to trosteungane vil eg tru må ha vore minst 14 dagar gamle. Set vi rugetida til 13 dagar og reknar med at det berre var 2 egg i kullet , kjem vi fram til at egglegginga må ha vore 6. og 7. april.

Tidlegaste måltrostkullet er reir nr 4/72. Dette reiret blei funne 10. mai med 4 ungar som var store nok til å ringmerkast. Ved å nytta den vanlege utrekninga kjem vi til at første eget i dette reiret må vera lagt ca 18. april. Dette måltrosttreiret var elles det før nemnte som låg ca 3 m frå eit svarttrostreir.

At svarttrosten byrjar hekkinga før måltrosten kan ha samband med at artane hyttar heilt eller delvis ulik føde til ungane. Eit anna og truleg viktigare moment er at noen svarttrostar overvinstrar , og dei svarttrostane som er trekkfuglar kjem til Aust-Lista tidlegare enn måltrostane. Dette gjeld både dei første trekkfuglane og hovudtrekket. På grunn av vanskar med å skilja overvintrande svarttrostar frå trekkfuglane er det vanskeleg å fastsetja datoene for det første svarttrostvårtrekket. Men når arten viser seg eller syng på ein lokalitet der den ikkje er blitt observert heile vinteren, og når 4 eller fleire fuglar blir observerte saman , indikerer dette truleg at vårtrekket har begynt. For åra 1972-1974 har lektor Tore Torjesen og eg komme fram til desse datoane for det første vårtrekket på Aust-Lista :

	1972	1973	1974	Gjennomsnitt
Svartrost	15/3	15/3	10/3	13/3
Måltrost	25/3	26/3	26/3	26/3

Når det gjeld hovudtrekket , har eg få sikre data, Men eg har notert at " mange svarttrostar " song 23/3-73 , altså før måltrosten hadde komme. Om måltrosten har eg notert at det var mange som song 30/3-74. Dette kan tyda på at dei første svarttrostane kjem omlag 2 veker før dei første måltrostane , mens forskjellen når det gjeld hovudtrekket er på omlag 1 veke.

Oppsummering :

1. Dei fleste reira til begge artane ligg i tre, særleg grantre. Svarttrosten har størst variasjon i reirlasseringa. Dette samsvarar med ei undersøking frå Bergens-distriktet utført av dr.phil. J.F.Wilsgohs i 1941 , 1946 og 1947. (Tabell I og II).

2. Om lag halvparten av dei funne reira til begge artane blei røva. (Tabell III og IV).
3. Begge artane har størst kull i slutten på mai. Måltrostens har litt større kull enn svarttrosten. (Tabell V og VI).
4. Svarttrosten byrjar hekkinga tidlegare enn måltrostens. Dette samsvarar med vårtrekket. (Tabell VII og VIII).

Litteratur :

- Haftorn , Svein 1971 : Norges Fugler.
- Willgoths , J.F. : Bidrag til trostenes forplantningsbiologi. Universitetet i Bergen. Årbok 1951.
- Naturvitenskapelig Rekke. Nr. 2. 96 sider.
- Klimadata for Lista 1972, 1973 og 1974 (Piplerka nr 1/73 s.6 , nr 1/74 s.4 og nr 1/75 s. 3).

Tillegg.

Av dei 113 ringmerkte ungane har eg berre fått 2 gjenfunn, eit av kvar art. Gjenfunna er :

Stav.Mus. 735 139 Svartrost (reir nr 9/72)
merka 19/6-72 Kaneheia
kontrollert 31/3-73 Bunken Klitplantage, Jylland,
Banmark 220 km ESE 0-9-12.

Stav.Mus. 735 191 Måltrost (reir nr 14/72)
merka 15/6-72 Krossbakk
drept 14/10-74 Lesperon , Landes, Frankrike
1660 km SSW 2-3-29.

I 1971 ringmerkte eg berre noen få kull med trostestungar , og fekk då dette gjenfunnet :

Stav.Mus. 7 119 786 Måltrost
merka 27/5 -71 Mosvoll
drept 28/11-71 Colunga, Oviedo, Spania
1425 SNts 0-6-1.

Tabell I
Plassering av svarttrostreir :

	1972	1973	1974	Sum	Prosent
gran	12	5	4	21	52,5
sitkagran			1	1	2,5
furu			1	1	2,5
einer	1	1		2	5,0
bjørk		1		1	2,5
vivendel		1		1	2,5
windfall	1	2		3	7,5
steinmur			2	2	5,0
berghylle		3	4	7	17,5
tue			1	1	2,5

Tabell II
Plassering av mältrostreir :

	1972	1973	1974	Sum	Prosent
gran	23	12	12	47	88,7
sitkagran		1		1	1,9
einer	1		1	2	3,7
bjørk		1		1	1,9
windfall		1		1	1,9
kvisthaug	1			1	1,9

Oversikt over svarttrosttreir :

1972

reir nr	1a	1b	2	3	4	5	6	7	8	9
egg	2	4	4				2	5	4	
ungar	1	2		3			0	0	?	4
ringmerkt	0*	2	3	3	2	4				4

* har kanskje floge.

Dessutan 1 ferdigbygt reir og 4 reir der ungane truleg var utflogne.

$$\frac{\text{Ringmerkt } 18}{\text{Reir } 9} = 2,00 \quad \frac{\text{Reir med ringmerkte ungar } 6}{\text{Reir } 8} = 0,75$$

1973

reir nr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
egg	3	4			4	2	4	4	4				2
ungar		0	2	2	0	0	0	4	4		3	?	
ringmerkt	2		2	2				4	4	5	0		

$$\frac{\text{Ringmerkt } 23}{\text{Reir } 12} = 1,92 \quad \frac{\text{Reir med ringmerkte ungar } 7}{\text{Reir } 12} = 0,58$$

1974

reir nr	1	2	3	4	5	6	7	8	9
egg	3	3	1	3	4	4	4	4	
ungar	0	3	0	0	0	0	0	0	5
ringmerkt		0							5

Dessutan 2 ferdigbygde reir, 1 røva reir og 1 reir der ungane truleg var utflogne.

$$\frac{\text{Ringmerkt } 5}{\text{Reir } 10} = 0,50 \quad \frac{\text{Reir med ringmerkte ungar } 1}{\text{Reir } 10} = 0,10$$

Gjennomsnitt :

$$\frac{\text{Ringmerkt } 46}{\text{Reir } 31} = 1,48 \quad \frac{\text{Reir med ringmerkte ungar } 14}{\text{Reir } 30} = 0,47$$

Tabell IV

Oversikt over miltrostreir :

1972

reir nr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
egg	2	4			4	4	5		3	4	1*	5
ungar	2	3	4		0	0	4		0	4	0	5
ringmerkt	2	2	4	4				3	4		4	5

reir nr	13	14	15	16	17	18
egg			5	4	5	4
ungar	5			?	?	?
ringmerkt	5	5	4			

* truleg forlatt.

Dessutan 3 ferdigbygde reir ,1 røva reir og 3 reir der ungane truleg var utflogne.

$$\frac{\text{Ringmerkt}}{\text{Reir}} = \frac{42}{16} = 2,63 \quad \frac{\text{Reir med ringmerkte ungar}}{\text{Reir}} = \frac{11}{16} = 0,69$$

1973

reir nr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
egg	4	5	1	5	1				5	4	4	2	1*	5
ungar	0	0	0	0	0	4	5	0		3	0		4	4
ringmerkt						0	5		3	0			3*	4

* kaldt egg (forlatt). ** 1 unge var for liten til å ringmerkast.
Dessutan 1 ferdigbyggt reir.

$$\frac{\text{Ringmerkt}}{\text{Reir}} = \frac{15}{14} = 1,07 \quad \frac{\text{Reir med ringmerkte ungar}}{\text{Reir}} = \frac{4}{14} = 0,28$$

Tabell IV (framhald)

1974

reir nr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
egg	5	4	5	5	5	2				4
ungar	2-3	0	0	0	1*	?			4	?
ringmerkt	0				0		3	3	4	

* nyklekt

Dessutan 2 røva reir og 1 reir der ungane truleg var utflogne.

$$\frac{\text{Ringmerkt}}{\text{Reir}} = \frac{10}{10} = 1,00 \quad \frac{\text{Reir med ringmerkte ungar}}{\text{Reir}} = \frac{3}{10} = 0,30$$

Gjennomsnitt :

$$\frac{\text{Ringmerkt}}{\text{Reir}} = \frac{67}{40} = 1,68 \quad \frac{\text{Reir med ringmerkte ungar}}{\text{Reir}} = \frac{18}{40} = 0,45$$

Tabell V

Talet på egg pr reir hos svarttrost :

	april	primo mai	ultimo mai	juni	gj.snitt
1972	2-4	2	4-5	4	3,5
1973	3	4	4-2-4-4-4	2	3,4
1974	3-3	3-4-4	4-4		3,6
gj.snitt	3,0	3,4	3,9	3,6	3,5

Tabell VI

Talet på egg pr reir hos måltrost :

	april	primo mai	ultimo mai	juni	gj.snitt
1972	4	2-4-4	5-3-4-5-5	4-5-4	4,1
1973	4	5-5	5-4-4-5		4,6
1974		5-4-5	5-5	2-4	4,3
gj.snitt	4,0	4,3	4,5	3,8	4,3

Tabell VII

Periodevis fordeling av svarttrostreir :

	april	primo mai	ultimo mai	juni
1972	5	1	3	1
1973	2	2	8	1
1974	3	3	3	
Sum	10	6	14	2
Prosent	31,3	18,7	43,7	6,3

Tabell VIII

Periodevis fordeling av måltrostreir :

	april	primo mai	ultimo mai	juni
1972	3	4	8	3
1973	1	4	7	2
1974		3	4	3
Sum	4	11	19	8
Prosent	9,5	28,2	45,2	19,1

OLJESØL OG FUGLELIDELSER.

De siste vintrene har det kommet store mengder olje inn til kysten av Lista. Om oljevirksomheten i Nordsjøen er skyld i dette, tør jeg ikke si, men oljen er nå her allikevel. Flere steder er steinene helt svarte av olje. Oljen skjemmer ikke bare ut strendene, det er et stort svineri. Går du i stranda kan du risikere å bli tilgriset selv.

De fleste vet at store mengder sjøfugl dør på grunn av oljesølet, men ikke alle vet at disse fuglene har store lidelser før de dør. De aller heldigste får oljen ned i lungene og dør fort, men de fleste får en oljeflekk på fjærdrakta. Oljen ødelegger da fettet som holder fjærdrakta vannavstøttende. Da trenger vannet inn til skinnet, og fuglen fryser ihjel. Hvæs fuglen er nærmest land når den blir tilgriset, og kommer såg på land, så er det ikke kulden som dreper dem. Da sitter de og forsøker å få vekk oljen. Så får de olje i fordøyelseskanalen, og dør av forgiftning, eller av at hækle magen og tammene er blitt etset vekk. Jeg har selv åpnet en oljeskadd alke som nettopp var dødd. Da jeg åpnet buken, rant oljen ut. Den hadde ikke det som heter tarmer. De var etset vekk. Oljen lå og fløt mellom de andre innvollene. Jeg forstår ikke at fuglen ikke var dødd før lenge siden. Et annet tilfelle var en lomvi som nettopp var avlivet, og som jeg fikk se. Den var mye oljeskadd, blant annst hadde den olje på bena, og oljen hadde etset vekk skinnet, så det var store blodige sår. Tank bare på de lidelsene de har hatt mens de var ved bevissthet.

Sverre Sandersen.

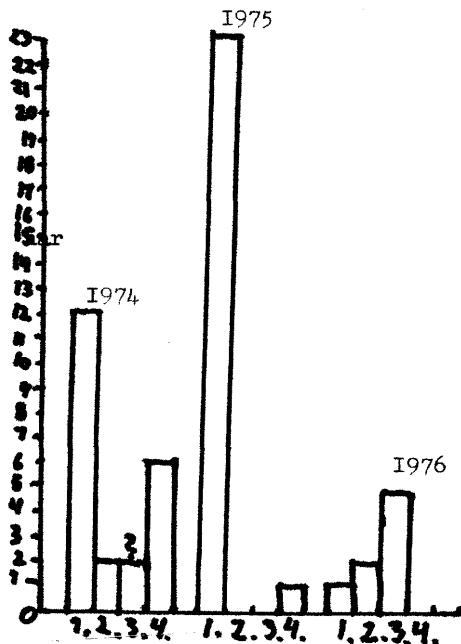
OLJERAPPORTEN 1975/76.

Sverre Sandersen.

På samme måte som tidligere vintrer har vi også i vinter patruljert Lista-kysten for å finne ut hvor mange oljeskadde fugl som har kommet inn til kysten. I sammenlikning med i fjor vinter, var det svært lite alkefugl i vinter, noe som sikkert har sammenheng med at det ikke var åte i sjøen i vinter. Derfor har alkefuglene trukket lenger vekk. Men hvis vi ser på ender og måker, så er det nesten det samme antall som tidligere år.

Til en forandring fra tidligere år, ble det i år observert oljeskadde terner.

Etter et par stormer i vinter, kom det island mye olje, men antallet oljeskadde fugl økte ikke.

SAMMENLIGNING:

Denne sammenligningen er tatt fra det området som har vært grundigst undersøkt alle tre årene.
 Det er området: Nordhasselbukta, Tjørveneset og Tjørvevia.
 Søyle 1 er alkefugler.
 " 2 " andefugler.
 " 3 " måkefugler.
 " 4 " andre fugler.
 Tallene langs den loddrette akse viser antall fugl.

OVERSIKT OVER OLJESKADET FUGL 1975/76.

Havhest: 1 (D) Kviljosanden 7/3-76. NOFAL.

Erfugl: ♀ (L) Nordhasselbukta 2/1-76. SS. 1 (L) Brekneholmen 23/1-76. SS. 1 (L) Listahavn 1/2-76. KO.

Kvinand: 1 Sevika (L) 23/11-75. KO.

Polarsnipe: 1 (L) Kviljosanden 7/3-76. NOFAL.

Hettemåke: 1 Nordhasselbukta (L) 25/2-76. SS. 1 Borshavn (L) 28/2-76. SS.

Gråmåke: 1 (L) Steinodden 2/11-75. KO. 1 (L) Brekne 25/12-75. KO. 1 (L) Nordhasselbukta 19/1-76. TOH. 1 (L) Nesheimsanden 31/1-76. OP. 1 (L) Åsen/Hanangermona ca. 4/2-76. KO.

Svartbak: 2 Jølle (L) 29/2-76. KO.

Fiskemåke: 1 Nordhasselbukta 30/12-75 (L). SS. 1 Steinsviga (L) 25/2-76. SS.

Krykkje: En og samme fugl ble observert i Borshavn følgende datoer: 11/1, 31/1, 5/2, 10/2, 12/2, 15/2, 16/2, 26/2 og 28/2-76.

Andre: 1 Steinodden (D) 28/2-76. SS. 1 (D) Sevika 15/3-76. TOH.

Makrellterne: 2 i juli 76 i Listahavn.

Alkekønge: 1 (D) Jølle 29/2-76. KO.

Alke: 1 Kviljosanden (D) 26/12-75. HS:

Lomvi: 1 (L) Steinodden 15/2-75. TOH/SS. 1 (L) Kviljosanden ca. 20/2. HS. 1 Kviljosanden (D) 7/3-76. NOFAL. 1 Havika (D) 27/3-76. HS. 1 Kviljobrønnen (D) 1/6-76.KO.

Ubestemt alke/lomvi: 1 (D) Listahavn 29/11-75. KO. 1 (D) Havika 15/4-76. HS.

(L) - betyr at fuglen var levende.

(D) - betyr at fuglen var død.

Våre observatører er: HS: Heining Sørensen, OP: Oddvar Pedersen, TOH: Tor Oddvar Hansen, KO: Kåre Olsen og SS: Sverre Sandersen. NOFAL: Norsk Ornitologisk Forening, Avdeling Listas ekskursjoner.

FRA FUGLELIVET I HAVET UTENFOR LISTA.

Av Andor Nötland

I 1975 deltok jeg i makrellfisket utenfor Listalandet. I løpet av denne tiden, fra juli og til midten av september, observerte jeg endel fugl som vel kan ha litt spesiell interesse:

STORMSVALE: Denne arten så jeg helt sikert en gang, muligens to ganger. Tidspunktet var en dag i siste halvdel av august. Vi befant oss ca. 30-35 nautiske mil sydvest av Katland og det var meget gode observasjonsforhold. Fuglen flyøt tvers over båten i en høyde av ca. 10 meter, fulgte ikke fartøyet. Størrelsen var noenlunde som tårnsvale, helhetsinntrykket var brunsvart, uten hvit strupeflekk, og ganske lang, kløftet stjert. Karakteristisk var selve flukten som foregikk med en rekke flagrende vingeslag med stive vinger og med bare en svak bevegelse i "håndleddet". Fuglen seilte et stykke, skiftet kurs og "flagret" på nytt videre, men i litt annen retning. Ca. en uke senere på noenlunde samme sted ble samme slags fugl også sett.

GRÅLIRE: Denne arten så jeg 5 individer av (muligens 6). Förste gang, i förste halvdel av juli, obs. jeg et par ca. 25-30 nautiske mil syd for Katland. Disse to flyøt sammen over bølgene i 4-5 meters høyde og holdt denne avstanden opp og ned i bølgedalene noenlunde ned samme avstand. De fulgte ikke båten. Flukten var forøvrig ganske karakteristisk. Det var en merkelig slengete og til dels vinglete fluktform. Fuglene "flagret" noen slag og seilte så et lite stykke, men "kveget" vingene slik at den helte snart til den ene og snart til den andre siden. Fuglene ga på den avstanden jeg så dem et helt brunsvart bilde. To ind. ble senere, primo august, sett 25-30 mil sydvest av Katland og noenlunde samme sted ble en muligens to ind. sett primo sept. Disse ble sett med noen dagers mellomrom og noe lengre ute enn de foregående. Flukten til gråliren og til dels også stormsvalen kan ikke sammenliknes med havhestens. Spesielt gråliren har en tydelig knekk på vingen (i håndleddet). Havhesten flyr med helt strake vinger.

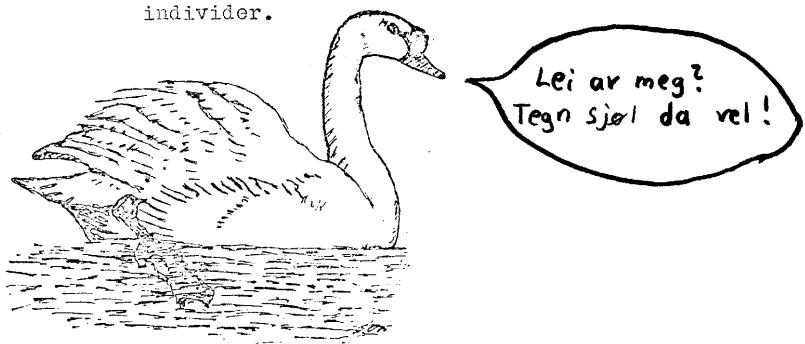
HAVHEST: Denne arten er den av havfuglene som er virkelig tallrik i dette havområdet. Fuglene sees sjeldent for man er 15-20 N mil fra land, men derfra øker antallet jevnt, og fra 35 N mil og utover er det enorme mengder. Jeg har sett flere hundre, om ikke tusen, samtidig enkelte ganger. Dette er sørlig når flere båter kaster ut fiskeavfall. Da kommer fuglene helt inntil rekka og kakler omtrent som sinte höns (Havhest kalles da også for höns av de lokale fiskere). Er man heldig kan man fange dem med hendene - det har jeg sett bli gjort (fuglene ble sluppet igjen). I blant er det noen havhest av den mørke varianten, men de er forholdsvis sjeldne.

HAVSULE: Av denne arten så jeg 8 - 10 individer. Mesteparten var ungfugl, men noen var fullt utfarget. Den første så jeg i siste uke av juli. Vi sluttet fisket i midten av september og mot slutten ble de adskillig vanligere enn tidligere på sommeren. Fuglene stupdykker etter bl.a. makrell og det hender at man får dem på makrelldørgen. Ingen av fuglene ble sett noe sørlig nærmere land enn 30-35 N mil.

TYVJO: Observert 4 ganger i august, tre av den ca. 30-40 N mil av land. Den fjerde lå på vannet ca. 10-15 N mil av land.

KRYKKJE: Arten er ganske vanlig fra de ytterste skjørene og utover om hösten, mesteparten er ungfugl. Observert første gang i annen halvdel av august. Fuglene flyr ofte 2-3 meter fra båten og tigger etter mat. Den skiller seg ut fra resten av måkeartene på grunn av denne tillitsfullheten. Størst antall jeg har sett samtidig, men slike småflokker er vanlige når man kommer utenfor skjergården og kaster ut fiskeavfall.

ALMER: Observerte 30-40 ind. en dag i siste halvdel av august, fordelt på småflokker på 4-5 stk. Avstand fra land: 15 - 35 N mil. Også enslige individer.

ANDEFUGL I NESHEIMVANN, LISTA VINTEREN/VÅREN 1976.

Oddvar Pedersen.

Vinteren-våren (januar-juni) ble det i Nesheimvannet på Lista registrert hele 19 forskjellige andefuglarter. Av disse ble 2 arter registrert som nye ved vannet (lappfiskand og kortnebbgås).

I det følgende blir hver art behandlet, dens forekomst, ankomsttider, antall. o.l.

Isforhold:

Isforholdene var egentlig litt spesielle dette år, isen kom sent forsvant igjen, kom igjen og ble liggende ganske sent. Isen la seg første gang ca. 25. jan. og løste seg newsten opp igjen ultimo februar. Ny is la seg igjen omkrin 10/3, og lå til omkring 26/3.

I „første isperiode“ (ca. 25/1-ult.febr.) var følgende steder åpne, og litt om livet i råkene:

Nam vanlig fryser ikke utløpet av Vansebekken igjen, og heller ikke denne gang, det andre åpne stedet var ved Nesheimbekken, utløpet fra Nesheimvannet. I denne perioden foretrakk fuglene hovedsakelig å ligge i råka v/ Vansebekken. Her ble det observert foruten 9 andefugl, sivhøne (max. 1), sothøne (max. 13) og horndykker (max. 1). I Nesheimbekk-råka var det lite liv, noen få stokk- og kvinender, samt vadende hegrer, ble av og til sett her. Dog holdt tundragåsa seg regelmessig i denne råka (også obs. i den andre, men mer sjeldent).

I „andre isperiode“ (ca. 15/3-26/3), var fremdeles de to råkene åpne, men i tillegg kom en større råk på nordsida av halvøya som nesten deler Nesheimvannet i to. Denne overtok nå som ”hovedråk“ etter Vansebekk-råka. Her ble det observert, foruten 11 andre fuglarter, sothøne, samt noen måker og viper som vandret på iskanten. I råka utforbi Vansebekken holdt noen ender, dværgdykkere og horndykkere til. I Nesheimbekk-råka var det jevnt over lite liv.

Se forsiktig fig. side hvor råkene er inntegnet.

Så over til de enkelte arter:

Grågås, Anser anser:

Også i år ble den observert overvintrende, om enn i mindre antall og mer ustabil forekommende enn i 75:

5 ind 2/1- 7 ind 6/1, ca. 20 ind 15/1, 11 ind 15/1 til 23/1, 2 ind 24/2, 6 ind 29/2.

Vårtrekk fra mars, med hovedmengden primo april:

14 ind 1/3, 19 ind 7/3, 20 ind 8/3, 11 ind 9/3, 3 ind 1/4, 2 ind 2/4, 36 ind 6/4, ca. 40 trakk NØ 10/4, 9. ind 18/4.

Sjeldnere mai/juni: 3 ind 8/5, flokk på 16 anser-gjess, hvorav min. 2 ind var tydelig mindre de øvrige (flertall grågjess) 10/5, 10 ind 11/5, 11 ind 14/5 og 15/5, 12 ind 22/5, ? hørt 23/5 og 2 ind 7/6.

Tundragås, Anser albifrons:

Den 5/2 ble det oppdaget en voksen tundragås i råka v/ Nesheimbekken. Dette individet hadde så fast tilhold i vannet til 9/3, da det sist ble observert. Den holdt seg hovedsakelig i Nesheimbekkråka. Dette ble den andre observasjon av tundragås i vannet (Første: 2 ind i febr. 74).

Kortnebbgås, Anser brachyrhyncus:

På Holman, ved „Knekkand-dammen“ oppdaget undertegnede 28/5, en gås som etter nedtegnede beskrivelse, ble bestemt til kortnebbgås. Den var tydelig utmattet, for fra den ble oppdaget og en halvtime framover, lå den bare på bakken og hvilte. Den ble observert på det nærmeste fra ca. 40 meter. Gåsa ble da skremt opp, og den fløy over til Kviljo, og landet på en åker rett i vannkanten.

31/5 ble så 2 gjess obs. i åttetiden om kvelden på „Nesheim-jordet“. I feltet ble de begge bestemt til antakelig å være kortnebbgjess, men på grunnlag av fotografier som ble tatt av dem, er bare den ene kortnebbgås, den andre er ennå ikke blitt sikkert bestemt.

Knoppsvane; Cygnus olor:

24/2 ble det oppdaget en ungfugl i sangsvane-flokken på vannet. Denne hadde tilhold sammen med sangsvane til 18/3, da den forsvant sammen med sangsvaner (nordover?).

22/3 ble 4 ad obs. i råka v/ Holman sammen med 38 sangsvaner (max. antall voksne knoppsvaner på Lista og i Nesheimvann hittil). 2 ad obs. 7/4, 1 ad 8/4. Videre ble 1 ad 22/5, 23/5 og 24/5. Åpent spørsmål: Når gjør knoppsvana hekkeforsøk på Lista for første gang? Vi ventet 76, men er skuffet, hva vil 1977 bringe oss?

Sangsvane, Cygnus cygnus:

Karakterfuglen om vinteren i Nesheimvannet slo også i år alle tidligere rekorder:

Ved årsskiftet hadde ca. 35 ind tilhold i vannet (2/1-ca.35). Videre utvikling: ca. 45 ind 3/1, ca. 57 ind 6/1, ca. 50 ind 15/1, ca. 61 ind 23/1, 63 ind 24/1, 58 ind 30/1. I begynnelsen av februar, da isen lå over størsedelen av vannet, var det uregelmessig med svaner på vannet, noen hadde tilhold på Hanangervann og noen andre steder; 13 ind 3/2, 3 ind 5/2, 13 ind 6/2.

Fra midten av februar hadde igjen hele bestanden tilhold i Nesheimvannet, ca. 50 ind 12/2, ca. 60 ind 13/2, 67 ind 24/2. Den 29/2 ble det registrert hele 93 ind (19 juv), noe som ble ny rekord for vannet, og Lista (den gamle: 82 ind 26/2 og 27/2-75). Men maskimummet var ikke nådd; 101 ind ble registrert under NOF-Listas ekskursjon 7/3 (inkl. 1 knoppsvane?).

102 ind ble registrert (derav 21 juv) 8/3 og 9/3, og endelig ble 103 ind målt 14/3. (103, offisiell rekord — antallet 116 oppgitt i Farsund Avis av en av Listas „fuglekjennere“, må regnes for høyt!).

Svanene begynte så å trekke nordover før alvor.

I råka v/ Holman lå 75 ind 17/3, kl. 17.00, fra 17.11-17.34 flyg følgende flokker opp og trakk mot ØSØ: 8-6-12-24-3, tilbake kl. 17.40 lå 21 sangsvaner.

18/3 lå 38 sangsvaner (+ 1 knoppsvane) i råka kl. 17.30, fra 17.38-40, trakk tre flokker på 17-6(inkl. knoppsvana)-16 ind ØSØ, ingen ble tilbake.

19/3 lå 34 ind (derav 7 juv) i råka, 36 ind (derav 4 juv) hadde tilhold i vannet 22/3-26/3. 30/3 var det 9 ind, 1/4 19 ind, 2/4 20 ind, 5/4 9 ind(3 juv.) og de siste ind.: 4 ad 7/4 og 1 ad 8/4.

Dette viser at Nesheimvann ikke bare er viktig for sangsvane om vinteren, men også som trekklokalitet, hvile og beiteplass.

Gravand, Tadorna tadorna:

De første individer ble observert 14/4 (eksktr. 14/3-75):
 2 ind Vatnebukta. 1 eller 2 par ble observert regelmessig mai/juni, men ingen mistanke om hekking (eanå ikke sikkert bevis for hekking ved Nesheimvannet).

Stokkand, Anas platyrhynchos:

Fåtallig til tallrik gjennom hele perioden.
 Opp til ca. 50 ind obs. overvintrende (30/1, 10/2), fra ult. februar begynte vårtrekket (tidligere enn normalt): ca. 100 ind 29/2 og 1/3 øg 7/3, 87 ind 14/3, 80 ind 18/3, ca. 85 19/3, ca. 100 22/3, ca. 150 26/3, ca. 80 2/4, ca. 30 6/4. Fra nå av bare parvis (opp til 4 par). Min. 1 par kontatert hekkende.
 En flokk på 22 ind, mest hanner, ble obs. v/ Store Bjørn (S-sida) 7/6.

Krikkand, Anas crecca:

Denne art ser ut til å overvintre årlig.
 Opp til 3 ind obs. regelmessig i januar/februar. 6 ind 14/3, 1 hann 18/3 og 19/3, trekk fra ult. mars/primo april: 4 ind 22/3, 7 ind 23/3 og 36 ind 6/4, 6 ind (3 par) 18/4 og 12 ind 4/5. Observert sjeldent senere, ingen mistanke om hekking i år!

Snadderand, Anas strepera:

1 ind v/ Store Bjørn 11/5, første vårfunn for vannet (obs. flere ganger sept. 1974).

Brunnakke, Anas penelope:

Også denne art ser ut til å være regelmessig overvintrer.
 Opp til 7 ind obs. i januar (31/1). Opp til 12 ind i februar (12/2), opp til ca. 12 ind i mars (22 og 23/3). Trekk fra ult. mars/primo apr.: ca. 15 ind 2/4, „mange” 12/4. Opp til 13 ind obs. i mai/juni, men regelmessigst ble 1-2 par obs.
 Min. 1 par hekket.

Stjertand, Anas acuta:

Eneste obs.: 1 hann 14/3.

Knekkand, Anas querquedula:

Må nā regnes som regelmessig vårgjest (og høstgjest):

Tre observasjoner (Mindre enn tidl.):

2 par 22/5, 1 par 23/5 og 28/5.

Skjeand, Spatula clypeata:

En observasjon: 1 par utenfor Løgan 24/5.

Taffeland, Aythia ferina:

Mange observasjoner første halvår:

2 hanner (1 ho) 2/2, min 1 hann (+ 1 ho) 3/2, 2 hanner 4/2.

1 par 17/3 og 18/3, 6 hanner+min. 2 hunner 19/3, min. 3 hanner (+1 ho?) 23/3, min 1 hann 24/3. 1 hann (hunner?) i en flokk på ca. 25 Aythia-ender i flukt 4/5.

Toppand, Aythia fuligula:

Obs. i mars/april/mai: 1 hann 2/3, ca. 30 ind 18/3, ca. 50 ind 19/3, ca. 80 22/3 og 23/3, obs. 24 og 26/3 uten antall notert, 1 1 par 19/4, 2 par 28/4, ca. 25 ind 4/5, 1 hann 8/5 og 1 hann 23/5. (Når vil den hekke i Nesheimvann, første hekking konst. på Lista i år.).

Befand, Aythia marila:

Regelmessig overvintrer/vårtrekker: 13 ind 23/1, 1 ind 27/1, 2 31/1, 6 1/2, 1-2 ind fra 2/2 til 24/2, 15 ind 7/3.

Ganske tallrik i råk 3: ca. 10 18/3, ca. 5 19/3, ca. 30 22/3, ca. 50 23/3, obs. 24 og 26/3 uten antall notert, o g 1 par 22/4.

Kvinand, Bucephala clangula:

Normalt den tallrikeste anda om vinteren/våern; som også i år:

Antallet sterkt varierende, p.g.a. isforhold.

I januar fram til 24/1 var det omkring 50 ind fast i vannet (max. 100 - min. 35), 25/1-20, 26/1-3, 27/1-9, (p.g.a. isforhold), ca. 40 30/1, ca. 50 31/1, ca. 30 1/2, 3 4/2, 2 6/2, så økte det på igjen; 40 10/2 og 28 12/2 og opp til ca. 150 29/2, og holdt seg til 9/3 på ca. 100 ind. 52 ind 14/3. I råk 3: 5 17/3, ca. 40 18/3, ca. 20 19/3, ca. 40 22/3, ca. 50 23/3, 24/3, ca. 75 26/3; avtok så; 11 ind 24, ca. 30 12/4, 11 19/4, 3 19/4-4/5,

* par 8/5, og siste observasjon av kvinand våren -76 ble gjort 11/5 med 7 ind.

Lappfikand, Mergus albellus:

Første obs. for Nesheimvannet: 1 hunn ble oppdaget og fotografert av T. O. Hansen om ettermiddagen 21/3 i råka utenfor Holman, undertegnede så den 22/3, 23/3, 24/3, 26/3 og 30/3 nesten på samme sted i råka hele tida. Den drov av og til og dykket svært mye.

Laksand, Mergus merganser:

Fåtallig, men regelmessig overvintrer og trekkgjest:

9 ind i flokk + min. 1 i råka v/ Løgan 23/1, 1 par 31/1, 3 hanner 7/3, 1 hann 14/3, 4 hanner + 1 hunn 26/3 og 1 hann 19/4.

**

Dessverre kommer ikke det tilddigere nevnte kartet med i dette nummeret (det er engang ikke ferdig), derfor bare en opplysning at råk nr. 3 er råka på nordsiden av Holman.

OP.

Forts. fra side 84.

● Om fugl

Forts. fra side 4

Og dette er sikkert bare en liten del av det som virkelig er nedlagt i denne perioden.

Blant de ca. 200 jegrene som hvert år løser jaktkort i Farsund kommune finnes det ganske sikkert en stor del ansvarlige og lovlydige folk, kanskje endog flertallet hører til denne kategori, men dettil denne kategorii, men det mange aldri skulle hatt lov til å bare et gevær.

Kan noe gjøres for å bedre forholdene? Etter manges mening ja:

1) For å sikre fuglefaunaen mot en stadig økende desimering bør en verne de viktigste rasteplasser og trekklokaliteter mot jakt og annen biotopodeliggende virksomhet. Dette både med tanke på det store flertall av oss som gleder oss ved å ferdes ute i skog og mark og se levende fugler, men også for å ivareta jegenes interesser. En solid bestand er nødvendig for å tilfredsstille hovedkravet som bør settes for alt jakt: Avskyting er bare forsvarlig når det foreligger et overskudd å høste av.

Farsund kommune ligger midt i de urgammle trekkerutene som trekkfuglene passerer på vei til og fra hekkeområdene og enkelte områder her bør absolutt fredes: Steinodden-området, Rauna, Nesheim-

vannet og deler av skjærgården utenfor Spind er de viktigste lokalitetene.

2) For å prøve å heve jaktkulturen i distrikket til et visst minimumsnivå bør det satses på opplysnings i langt sterkere grad enn hva som er tilfellet i dag. En slik oppplæring i jaktteori, våpenbruk og arts-kunnskap bør være en viktig oppgave for Farsund Vilt- og Farsund og Lyngdal jeger og fiskerforening, blandt andre.

3) Jaktdøven må håndheves på en langt bedre måte enn tilfelle er i dag. Forhåpentligvis vil også den kommende, nye jaktklov bidra til at innstillingen til levende natur, dyr og fugler hos folk flest blir bedre.

4) Og til alle som angivelig bare jakter for sportens skyld, for mosjon og rekreasjon: Beskatt heller villminnen og de store mengder kräker som finnes i distriktet. Det gir en krevende og spennende jakt og er i tillegg en god hjelp for det «edlere» vilt hvis egg og unger ødelegges i alvor stor grad av disse rovere.

Men viktigst er det vel kanskje at vi innsører at menneskenes plass ikke bør være som herskere over naturen, men heller å leve som en del av naturen.

NOF/Lista lokallag

Farsunds Avis 4/11-76

Tre svaner funnet skutt på Lista

Til tross for at svanene er fredet hele året, er tre av de vakre fugiene blitt offer for krypskyttere på flat-Lista, forteller en gårdsbruker til Farsunds Avis. Han kan fortelle at i de senere år, høst- og vinterstid, har en del svaner holdt til i et par tjern på gården. De har også holdt til i tjernene lår til glede for oppsitterne.

Forleden dag kom en av grunneierne ned til tjernet og fant da først en død svane og senere to til, alle skutt. Han er ikke i tvil om at det er krypskyttere som har vært på ferde. Man kan nemlig ofte høre skyting i området. Politiet er gjort kjent med forholdet.

LITT OM ROSENFINKEN PÅ LISTA.Nå også som rugefugl på Øst-Lista.

Oddvar Pedersen.

Siden 1973, da rosenfinken ble observert og funnet hekkende på Lista for første gang, er den blitt obersert årlig, men i vari-erende antall.

I 1973 ble inntil 4 ind (derav 1 utfarget hann) obs. i Elle-dalen, og det første reirfunnet ble gjort (LB m.fl.).

I 1974 stiftet jeg bekjenskap med denne østlige finkefugl, da jeg fikk se et par sittende i et orrekritt ved Nesheimvann 8/5. (OP).

I Elledalen ble 3 hanmer hørt syngende dette år, men ingen reir funnet i hekketida (reir ant. av denne art funnet etter løvfall((LB m.fl.)

I 1975 ble kun en eneste syngende hmn obs. én gang i Elledalen (LB med.)

I 1976 ser det ut som den var tallrikere enn tidligere, eller er vi blitt mer oppmerksomme på den?

I det følgende vil jeg ta for meg mine egne observasjoner av rosenfinken i 1976.

Første gang jeg traff på den var den 23. mai, da jeg hørte en syngende hann på Vatne-sida av Løgan, det store takrørbeltet i utløpet av Vansebekken i Nesheimvannet. Den sang antakelig fra et orrekritt med våt undervegetasjonen og en god del bjørnbær-kratt like ved, men det lyktes meg ikke å få se den.

Under ekskursjonen til Elledalen hørte og/eller så vi hele 6 ind., herav sang minst 4 (også noen utfargede hanmer), og i samme dal, på Jørstad, observerte Tore Torjesen og jeg 3 syngende hanmer, hvorav den ene var utfarget, den 9. juni.

15. juni skulle jeg høre rosenfink på nye trakter. På formiddagen denne dag, satt jeg å slappet av etter fugletur, i hytta vår i Eikvåg, på Øst-Lista, og da hørte jeg en syngende rosenfink like på utsida, men denne greide å stikke av før jeg kom meg ut. På ettermiddagen samme dag, hørte jeg igjen en syngende rosenfink, denne gangen i Eikvågdalen, ca. 300 m. NV for hytta vår. Heller ikke denne fikk jeg sett, da avstanden

var betydelig. Eikvågdalet er en dal med næringsfattig myr og noen småtjern, dø såkalte Enoks Kjødne, i bunnen, langs kantene er det hovedsakelig bjørkeskog og i liene på nordsida mer varmekjære planter og trær og en god del osp. Om det er den samme hannen som ble hørt denne dagen, skal være usagt..

Under „trostesanger-feberen“ medio juli, ringte jeg fra Lomse-sanden til vår kjære sekretær, Kåre Olsen, den 13/7. Da denne ikke var hjemme akkurat da, tok jeg meg en tur inn til Røyrtjern like innenfor. Og der inne ble jeg plutselig omringet av en gjeng finker som alle virket urelige. Etter litt studering, kom jeg til at det måtte være et kull utfløyne rosenfinker. Sikker ble jeg allikevel ikke før jeg fikk sett en voksen hann-fugl sammen med dem. Jeg monterte øyeblikkelig 400 mm'en på Pentax'en og fikk tatt noen bilder av ungfuglene, dessverre var hannen meget sky så den kom jeg ikke på „skuddholdt“ av. Dessuten fikk jeg gjordt lydopptak av den bløte lyden de stadig utstøtte, og som kan beskrives „tuikk“. Fuglene var meget livlige, de fløy fra buskfuru til buskfuru, fra bjørk til takrør, da de var flere ganger midt inne i tetteste takrør-skogen. Selv om de aldri satt stille, de små rosenfinker, fant jeg ut at det måtte være 5 av dem, pluss en voksen hunn og en voksen utfarget hann i familien.

19/7 besøkte jeg igjen Røyrtjern og stedet hvor rosenfinkene var blitt obs. tidligere, men ingen rosenfinker traff jeg denne gangen på der. Men derimot hørte jeg en syngende hann litt lenger NØ i området, uten å få se den.

Selv om det ble flere besøk i Røyrtjern-området, traff jeg ikke på noen rosenfinker senere der inne.

Siste gangen jeg så rosenfinker i 1976, var et hunn-farget individ på nordsida av Nesheimvann 24/7, kan hende den hekker i nærheten av Nesheimvann også?

Husk
SMAFUGLENE!

SMAÅ STYK KER.

Det følgende småstykke (det om gulbrynsangeren) skulle (og burde) egentlig ikke stå som småstykke, men ved en forglemmelse av redaktøren, falt denne observasjonen ut av årsrapporten som ble publisert i „Piplerka“ 2/76, side 41. Derfor publiseres den nå som småstykke, for å fremheve den, jeg beklager.

redop.

OBSERVASJON AV GULBRYNSANGERØ PÅ KJØRREFJORD, LISTA, 4/10-75.

Befant meg like nordvest for den store Kjørrefjordmyra da jeg hørte en lokketone som var helt fremmed for meg. Lyden kom fra et kratt tett ved. Det var vanskelig å finne fuglen med kikkerten da den stadig var i bevegelse, og da det endelig lyktes, var det ikke så mange sekundene jeg fikk ha den under observasjon. Den var med ett borte, og jeg var siden ikke i stand til å finne den igjen.

Til tross for den korte tiden jeg kunne betrakte fuglen, fikk jeg et ganske godt inntrykk av den. Avstanden til fuglen var neppe mer enn 7-8 m, og den satt helt stille disse få observasjonssekundene.

Allerede mens jeg lette meg frem til fuglen, forsøkte jeg å beskrive lyden med bokstaver (fuglen lokket vedvarende). Kom frem til et tjuit, en gjengivelse som skulle vise seg å være forbløffende lik beskrivelsen av gulbrynsangerens lokkelyd i litteraturen. Siste tone var markant stigende. Festet meg også ved lydens skarphet, ja, det var vel først og fremst denne karakteren som gjorde lyden så fremmedartet.

Gjorde følgende notat om fuglens utseende:

En meget tydelig og dominerede hvit overøyestripe; ingen issestripe; to vingebånd som også var hvite; undersiden hvitaktig. Biotopbeskrivelse: Småskog (osp dominerende treslag) i utkanten av et åpent landskap med eng og beitemark. Et granholt like ved.

Bestemte fuglen etter: Haftorn: Norges fugler og en artikkel om

gulbrynsanger og fuglekongesanger i hefte 2 1975 av Sterna.

Tore Torjesen.

KONKURRANSE MELLOM SIVSANGER OG RØRSANGER ?

Fra tidligere kjenner vi to observasjoner av rørsanger i Nesheimvannet på Lista. I 1976 opptrådte arten „eksplosjonsartet“ her, og hele 12 syngende hanner ble registrert ved vannet. Rørsangerne besatte de fleste takrørbelter, hvor også sivsangeren er vanlig rugefugl, 15 syngende sivsanger-hanner ble registrert regelmessig i år.

Takrørbeltet på Holman, halvøya som deler Nesheimvann i nesten to, er en fast sivsangerlokalitet, dessuten stammer den første obse observasjon av rørsanger ved vannet herfra, 1 hann sang her 18/6-73 (KO).

I 1976 ble rørsangeren obs. her første gang 16/6 (MB/TOH/OP) (tidligere på året var området blitt dårlig undersøkt, og sikkert ble den oversett), da 3 hanner sang her, samme dag fant Marton Berntsen et reir med 2 egg her, Første hekkefunn ved Nesheimvann.

Videre utover sommeren ble rørsangere obs. her regelmessi i beltet, 2/7 var det små unger i reiret (OP).

28/6 ble det her hørt/sett to sivsangere som sang i takrørbeltet, dessuten sang 1 hann i et buskfurufelt (busker opp til ca. 1,5 m) på Store Bjørn, ca. 75 m SØ av takrørbeltet, samt 1 hann sang i et orrekratt med ganske høy (ca. 75-100 cm) vassrøyrkveinvegetasjon som undervegetsjon, ca 150 m V av takrørbelte. Disse siste to hannene ble senere obs. syngende regelmessig på disse nevnte lokaliteter. Dene ene syngende fra toppen eller ca. 3/4 nede i buskfuruer, den andre helst skjult i løvverket i svartorbuskene.

I slike biotoper som dette, har jeg ikke tidligere hørt/sett sivsangere synge her på Lista, det vanligste biotopet her er rene takrørskoger, eller takrørskoger med spredte busker.

Det er jo ellers ingen sjeldenhetsmåslikt biotop for sivsangeren generellt, da den nord-norske sivsanger-popularasjonen nesten utelukket velger slike biotoper (kanskje ikke buskfuru-felter!).

Siden rørsangeren kom plutselig til Nesheimvann-området i 1976, er det nærliggende å tro at rørsangeren har fortrengt noen av sivsangerne i Holman-takrørbeltet, slik at disse måtte benytte "andre-klasses" biotoper, som buskfurufeltet og orrekattet.

For to arter som her i Sør-Norge har så likt biotopvalg, burde det ikke være en sjeldenhets at den ene fortrenger den andre, men jeg kjenner ikke til liknende episoder som denne, kanskje er det fordi sivsangeren ikke er så vanlig på Østlandet som her på Lista. Det er jo på Østlandet rørsangeren hovedsakelig har hatt sin utbredelse i Norge.

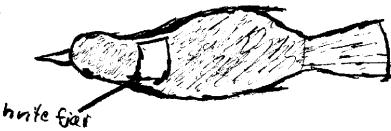
Selv om jeg ikke fikk konstatert at sivsangerne ved Nesheimvannet hekket i h.h.v. buskfurufeltet og i orrekattet, er det nokså sikkert at de gjorde det, noe som indikeres ved obs. av andre sivsangere der, og syngende hanmer.

Det skal bli interessant å følge utviklinga videre, myrsangeren dukket også opp ved Nesheimvannet i år, hvem blir den neste?

Oddvar Pedersen.

STEDSTRO "RING-SVARTTROST".

*8. mars 1975 oppdaget jeg i Eikvåg på Øst-Lista en litt pussig svarttrost som furasjert i skogbunnen. Hvis man hadde sett fuglen opp-ned ville man med en gang tatt den for en ringtrost, altså hadde den noen hvite fjær i nakken, liksom forsøkt skissert nedenfor:

Denne svarttrosten, en hann, så ut til å hekke i Eikvåg-området dette året, da jeg flere ganger senere hadde den som gjest rundt hytta vår i Eikvåg, tydelig å kjenne igjen på de hvite fjærene i nakken.

Et år gikk, og på selveste 17. mai i år, traff jeg igjen på svart-trosten i Eikvåg, også denne gang spanskulerte den rundt hytta, fremdeles med sine hvite fjær i nakken.

Osgå senere på sommeren hadde vi regelmessig besøk av „ringtrosten“ i Eikvåg.

Vi venter den også tilbake til neste år.....

Oddvar Pedersen.

Jeg er blitt bedt om å sammenfatte alle opprop som tidligere i år har stått i „Piplerka“, og med håp om større respons kommer de her. Vennligst slå opp på oppropene i tidligere numrering hvis du skulle ha noe å rapportere, flere opplysninger finnes der.

1. Alle observasjoner av knopp-, sang- og dvergsvane i Vest-Agder nå også t.o.m. 1976. (1/76, s.26). O:P.
 2. Alle obs. av vannrikse, myrrikse, sothøne og sivhøne i Vest-Agder, nå også fram til og med 1976. OP. (1/76, s.27).
 3. Opprop om fargemerke stokkender. (1/76, s.34). P-B Bentz, Oslo.
 4. Alle obs. avsivspurv i hekketida i Vest-Agder og hekkefunn. Alle obs. snarest til Kåre Olsen, Brekne, 4563 BORHAUG.
 5. Røvfuglfjær av Kongeørn, havørn, vandrefalk og hønsehauk (2/76, s.70). Til LB (for videre send.).
 6. Opprop om rørsangeren. Alle obs. av rørsanger og myrsanger i Vest-Agder t.o.m. 1976! Særdeles viktig p.g.a. rørsangerinvasjonen i sommer. Ennå er ingen opplysninger kommet inn!!!!!!?
- (2/76, s. 70). OP.

OPPROP OM BEKKASINER OG RUGDE:

Til neste år (1977) skal jeg drive en undersøkelse over rugder og bekkasiner, så hold øyner og ører åpne, og blyanten spisset! Skriv ned alle observasjoner av de nevnte arter, og send dem til: Sverre Sanderson, Tjørve, 4563 BORHAUG.

Spesielt interessante kan få nærmere opplysninger hos samme adresse. Undersøkelsen gjelder bare Farsund, Lyngdal og Flekkefjord kommuner.

NOF/LISTAs BIBLIOTEK:

Vi har i foreningen etterhvert fått en god del litteratur gjennom bytteabonnement o.l. Forløpig ser det ut til at svært få medlemmer har vært klar over dette, selv om det flere ganger er blitt opplyst på medlemsmøter (og i „Piplerka") at foreninga låner ut andre lokaltidsskrifter, og annen litteratur vi måtte ha for hånden.

Her følger en liste over hva „biblioteket" inneholder pr. 10/12-76. Eventuelle interessert låntakere kontakter redaktøren, OP, Østre Vatne, 4560 Vanse. (Tlf. 93 419).

Låntakerne betaler selv eventuell porto eller frakt.
Lånetiden er 1 måned.

B.

Behandling av oljeskadede fugler Norsk Petroleumsinstitutt.

D.

Dansk Ornithologisk Forenings
tidsskrift

Prøveeks. (1).

F.

Falco (Rogaland)

1,3,4/72 3,4/73, 1,2,3,4/74
1,2,3,4/75, 1,2,3/76.

Faunistisk rapport Vest-Agder 70-74
Feltornithologen (DOF)
Fjellvåken, se Kornkråka!
Fugleskriket (Sogn)

Særtrykk, Sterna 14: 161-166.
1,2,3,4/75 1,2,3/76.
2/75.

H.

Hemskilen
Hujon (@udbrandsdalen)

Avifaunaliste 1971-75, v/T.Karl-
sen.
1,2,3/76.

K.

Kornkråka (Hedmark)
Kristiansand Museums årbok
Kristiansand og oppland Tårstifor.
Krompen (Bergen)

2/75, 2,3/76.
1966, 67, 69, 70, 71, 72, 73, 74.
Årbok 1963, 1967.
1,2,3/72 2,3,4/73 1,2,3,4/74
1,2,3,4/75 1,2,3,4/76.

L.

Lappmeisen (Varanger)
Larus (Aust-Agder)

1/75.
1,2/74, 1/75, 1/76.

M.

Miljønytt
Mølen i Brunlanes Ø

1/2,3/4,5,6/7/76.
Avifaunaliste, v/ J. Sandve.
Årsrapport 72, v/ G. Numme.

N.		Særtrykk, Sterna 14:169-174.
NNSK, orientoering om Norsk ornitologisk bibliografi 1924-73		Peter Klæppa, 1976.
O.		
Oriolus (Telemark)	1,2,2/72, 1,2/73, 1,2/74, 1,2/75, 1,2/76.	Prøveeksemplar (†).
Ornitologische Mitteilungen		
P.		
Piplerka (Lista)	1/70, 1/72, 1,2/73, 1,2/74, 1,2/75, 1,2/76.	
R.		
Rallus (Møre og Romsdal)	2,3/71, 4/711/72, 2,3,4/72, 1,3,4/73, 1,2,4/74, 1,2,3,4/75, 1,3/76.	Prøveeks. (1).
The Ring		
T.		
Trøndersk natur	3,4/73, 1,2,34/74.	
V.		
Varanger avd. av NOF	1/72, 1/73.	
Vest-Agder Naturvern	Årsberetning 1973.	
Vår Fågelvärld (SOF)	Prøveeks. (1).	
Våtmarkene - en verdigull naturres.	Miljøverndept.	
W.		
World Wildlife Fund	Hvem er vi?	
-----"	Vern våre våtmarker.	
-----"	Fjellrev	
-----P-----	Truede dyr i Norge og Svalbard	
Ø.		
Østfoldornitologen (Østfold)	1,2/3,4/74, 2/75.	

Foreningen har til salgs:

Fossekallmerker á kr. 1,00 pr. ark á 12 merker.

Medlemsmerker (NOF) til påsetting på jakker, ryggsekker o.l.
(rude sådanne) kr. 10.00 pr. stk.

Eldre nummer av „Piplerka“, kr. 4,00 pr. stk, ennå noen få igjen!
Ved kjøp henvend dere til kasseren (I øyeblikket Tor Oddvar Hansen,
Tjørve, 4563 BORHAUG) etter årsmøtet 7. jan -77, antakelig Henning
Sørensen, Boks 19, 4560 VANSE (Bor på Ø. Rødland).

Miktige adresser:

Sekretären (nåværende): Kåre Olsen, Brekne, 4563 BORHAUG. T. 97 205..
Formannen: Lars Bergersen, Kalleberg, 4560 VANSE:
Orn. stasjon Ullerøy: Forløpig Oddvar Pedersen, Ø. Vatne, 4560 V.
Telef. 93419.

BOKANMELDELSE

Peter Kleppa, Norsk Ornitologisk Bibliografi 1924-1973.

Utgitt av NOF og UB i Oslo.

Oslo 1976, XXIV+213 s.

Bibliografien er en fortsettelse av Schannings „Bibliotheca ornithologica Norvegica 1591-1924 (trykket i Norsk ornithologisk tidsskrift Ser. II 1924).

Bibliografien omfatter hele 3500 titler, og er inndelt i 24 hovedkapitler som f.eks. fuglenes fysiologi, økologi, fugletrekk, ringmerking, holker, og de to mest omfattende kapitler; systematikk (m/ en fullstendig oversikt i innholdsfortegnelsen over alle norske fugler fram til juli -74) og geografisk utbredelse.

Kapitlet „systematikk“ tar for seg litteraturen om hver enkelt art. Man kan f.eks. bla opp på vannrikse, og en finner syv titler og 16 nummer under titlene som viser til andre steder vennriksa (e. a.) er omtalt, uten at det er spesielt nevnt i tittelen.

Under „geografisk utbredelse“ finner man oversikt over litteraturen om fuglelivet i f.eks. fuglefjell, i snaufjellet og en fylkesvis oversikt over det som er skrevet om fuglelivet innen fylket, og dessuten over Svalbard og Jan Mayen. Også her med anvisningstall til andre skrifter.

Vi merker oss at „Fiplerk“ og flere av våre medlemmer er nevnt flere ganger, forøvrig er det feilaktig opplyst at „Fiplerk“ første gang kom ut i 1972, det rette er 1971.

Boka avsluttes av register over familier, slekter og arter, såvel på norsk som på latin, og til slutt forfatterregister.

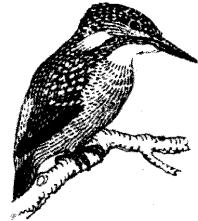
Bibliografien er rett og slett unvanlig for den som vireklig er interessert i ornitologi, enten de er interessert i å vite mer om fuglelivet bestemte steder, fuglelivet generellt, eller bestemte arter, fortegnelse over all aktuell litteratur på norsk (og av utlendinger og på utenlandsk om Norge) finnes her (og så løp til nærmeste bibliotek med bestilling!?)

Spesielt kan nevnes at systemet med nummerering av alle skrifte ne letter bruken av boken betrekkelig.

Jeg vil tilslutt si at Kleppa har gjort et godt arbeid med bibliografien, bare tenk på at 3575 forskjellige artikler/skrifter skal få katalogiseres!

redop.

Til:

Avt.: NOF/LISTA.
c/o Tor Oddvar Hansen
Tjörve,
4563 BORHAUG.

INNHOLDSFORTEGNELSE:

Lederfuglen.....	75
NOF/Kristiansand-NOF/VEST-Agder.....	77
Vi har fått oss hus, v/ OP.....	78
Fuglisk ekskursjon til skjærgården ved Ullerøy 30/4-2/5-76, v/ OP:	80
"Om fugl og jakt i Farsund kommune" v/ KO (FA)...	84
Oversikt over fugleobservasjoner av spesiell...	85
interess fra Vest-Agder, hovedsakelig fra 1975, KO..	85
Litt om reirplassering, egglegging og kullstor-	
leik hos svarttrost og måltrost på Aust-Lista	
i åra 1972-74. v/ Ottar Osaland.	95
Oljesøl og oljelidelser, Sverre Sandersen	108
Oljerapporten 1975/76, Sverre Sandersen	109
Fra fuglelivet i havet utenfor Lista, AN	111
Andefugl i Nesheimvann, Lista vinteren/våren	
1976, Oddvar Pedersen.	113
Litt om rosenfinken på Lista, Oddvar Pedersen ...	119
Småstykker	121
Opprop	124
NOF/Listas bibliotek	125
Bokanmeldelse	127

*****@*****